

INFORME AMPLIAT

CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

11 de desembre de 2007

Estatut de la Universitat de Barcelona (2003)

«Article 58.1g És competència del claustre de la Universitat discutir i, si escau, aprovar l'informe anual del rector, que ha d'incloure necessàriament una exposició i valoració de les activitats docents i de recerca fetes a la Universitat, així com les línies generals del pressupost, de la programació pluriennal i de la memòria econòmica.»

«Article 58.1n Debatre i aprovar propostes de resolució sobre temes de transcendència social o universitària.»

ÍNDEX

I ANÀLISI DE SITUACIÓ

1 Introducció

2 Anàlisi de situació i Declaració institucional

(La discussió d'aquest apartat es proposa fer-la separadament de la resta de l'Informe)

II INFORME D'ACTIVITATS I GESTIÓ DE LA UNIVERSITAT

1 Activitats en relació amb les missions principals de la Universitat

1.1 Accions de política academicodocent

- a) Els contractes programa academicodocents
- b) El mapa de graus i el disseny dels nous plans d'estudis
- c) Els màsters oficials
- d) L'activitat de l'Agència de Postgrau
- e) Política docent directament relacionada amb el procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior.
- f) Metodologia, innovació docent i avaluació de la docència
- g) El suport a la docència i l'acció tutorial a la Universitat

1.2 Accions de política de recerca, política científica

- a) L'estructuració de la recerca
- b) Les accions de dinamització de la recerca
- c) Recursos humans per a la recerca
- d) La política d'infraestructures científiques
- e) Programes internacionals de recerca

1.3 Accions de transferència de coneixement i innovació

- a) Fundació Bosch i Gimpera
- b) La bioincubadora PCB-Santander
- c) Càtedra d'Emprenedoria de la Universitat de Barcelona
- d) Agència per a la Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI).

1.4 Accions en l'àmbit de les relacions internacionals i mobilitat

- a) Mobilitat internacional cap a la UB
- b) Mobilitat internacional des de la UB
- c) Projectes de cooperació educativa universitària
- d) Cooperació al desenvolupament
- e) Participació en xarxes internacionals

2 Activitats en relació amb la comunitat universitària

2.1 Accions de política de professorat

- a) El Pacte de dedicació del professorat
- b) Convocatòries de places de professorat
- c) L'exigència del requisit de competència lingüística
- d) La promoció de la formació i la mobilitat del professorat
- e) Altres actuacions

2.2 Accions de política de personal d'administració i serveis

- a) L'elaboració de la Relació de llocs de treball
- b) Altres actuacions de política de personal d'administració i serveis

2.3 Accions en relació amb l'alumnat

- a) La creació del Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE) i les actuacions i programes específics adreçats a l'alumnat i al futur alumnat.
- b) Mesures destinades a incrementar la participació de l'alumnat en l'activitat universitària i als òrgans de govern.

2.4 El Pla d'igualtat de gènere de la Universitat

2.5 Accions i altres serveis a la comunitat universitària

- a) El Servei d'Esports
- b) Activitats en relació amb la seguretat, salut i medi ambient (OSSMA)

3 Situació econòmica i previsions pressupostàries

3.1 Informe d'auditoria i comptes anuals de l'any 2006

3.2 Pressupost de 2007

3.3 Convenis amb entitats financeres

3.4 Pla de finançament per a la millora de les universitats públiques catalanes

3.5 Elaboració de l'Informe sobre la situació economicofinancera de la UB i del Pla de viabilitat.

3.6 Pla d'inversions universitari

3.7 Situació econòmica i financera de les entitats del Grup UB

3.8 Política de contenció de despeses

4 Activitats en el marc del Pla d'organització territorial de la UB Horitzó 2020

4.1 Introducció i objecte del Pla

4.2 Descripció dels campus

- a) Campus de Mundet
- b) Campus de Diagonal Portal del Coneixement
- c) Campus de l'Alimentació de Torribera
- d) Campus de Medicina Clínic August Pi i Sunyer
- e) Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge
- f) Campus d'Humanitats
- g) Altres espais

5 Activitats en relació amb la qualitat de la docència, la recerca i la gestió: l'actuació de l'Agència per a la Qualitat

I ANÀLISI DE SITUACIÓ

1. Introducció

Novament comparec davant del Claustre amb la doble voluntat de servir a la Universitat complint l'encàrrec desenvolupat en l'article 58 de l'Estatut de la UB en relació amb el deure de retre comptes a la societat, en general, i als membres de la comunitat universitària, de manera especial, i a la necessitat d'explicar amb la màxima claredat i transparència la situació actual de la Universitat, el paper que ha assumit en l'àmbit del sistema català d'universitats en aquest darrer any, i les amenaces i oportunitats que des de la meva privilegiada posició puc determinar per a la nostra institució i per a la Universitat pública catalana, en general.

Fa pocs dies us enviava una carta —fet no usual—, ja que creia era convenient alertar tota la comunitat universitària de les amenaces que sobrevolen la nostra Universitat, però també en alguns àmbits, a la resta d'universitats del sistema català. Us deia, especialment, que des de la Universitat de Barcelona ens esforcem prou per evidenciar que el model de finançament de les universitats catalanes hauria de modificar-se, a partir d'un acord general i amb l'horitzó de l'any 2010, moment en què finalitza l'actual Pla de millora econòmica de les universitats. Us deia també que l'increment pressupostari necessari hauria d'anar acompanyat d'un compliment dels objectius, d'una optimització organitzativa, de l'actualització de l'oferta de titulacions, d'una millora de l'eficàcia i eficiència de la nostra activitat acadèmica, i d'un major esforç de tota la institució per augmentar el rendiment i l'impacte de la recerca. Tot un conjunt de mesures, internes i externes, que s'hauran d'afrontar a través d'un Pla de viabilitat econòmica i financera de la nostra institució.

Entenc que és el meu deure parlar-vos clarament i demanar-vos el vostre suport per abordar aquest darrer tram del camí de la negociació del Pla de viabilitat econòmica i financera de la Universitat de Barcelona. A més, hem de reclamar el dret a ser considerats dins les prioritats dels responsables de les administracions, tant des de la nostre paper social com a universitat, com des del paper de lideratge en recerca i innovació que assumim.

Per això us demanaré al final d'aquest Informe el màxim suport a la iniciativa política que hem iniciat per tal de donar a conèixer a la societat catalana, i especialment, a les administracions, la necessitat que es valori més clarament la contribució de la Universitat de Barcelona com a institució pública d'educació superior, com a institució intensiva en recerca i com a referent en innovació.

2. Anàlisi de situació i Declaració institucional

Fa només unes setmanes vam dedicar una sessió del Claustre al debat obert sobre com ens veuen externament, com ens veiem nosaltres mateixos, i quina és la «salut» de la UB com a institució europea d'educació superior i com a universitat pública, catalana, intensiva en recerca, amb voluntat global de difusió i transferència de coneixement i socialment responsable. La base de l'anàlisi va ser el resultat recent de la Comissió Externa Internacional de l'Associació Europea d'Universitats (EUA) exposada per la presidenta de la Comissió i exrectora de la Universitat de París, la Sra. Hélène Lamicq com a *Informe oral provisional* en l'espera de l'Informe d'avaluació que es presentarà de manera oficial per escrit; així com un resum del resultat del treball de les diferents comissions que elaboren un document base, per tal de discutir-lo posteriorment, en el marc del Pla Universitat de Barcelona Horitzó 2020.

Més enllà de les diferents opinions de partida de cadascun dels tres col·lectius, estudiants, personal d'administració i serveis, i professorat, sobre la necessitat de dedicar avui una part del nostre temps a repensar la Universitat que tenim, en vista de la situació local, regional, estatal o europea i dels efectes provocats per la globalització del coneixement en les universitats públiques, hi ha una forta preocupació pel desenllaç de les actuals transformacions de les universitats europees, i en especial, de les nostres, com a resultat d'aplicar un determinat model de «societat basada en el coneixement». Aquest model es desenvolupa en tres nivells: una societat de la informació i la comunicació àmpliament estesa a tots els àmbits educatius; la lliure circulació dels titulats universitaris europeus i l'homologació dels ensenyaments universitaris per mitjà del desenvolupament d'un espai europeu d'educació superior (EEES) i una política de recerca i innovació basada en la construcció d'un espai europeu de recerca (ERA) en què les universitats hi tenim un paper fonamental.

No cal anar gaire lluny per adonar-nos que una part important del col·lectiu d'estudiants no veu amb confiança l'actual activitat de construcció de convergència europea. El dia 15 del passat mes de novembre un important nombre d'estudiants universitaris van sortir al carrer demostrant, o bé que no entenen com nosaltres les bondats del procés de Bolonya, o que hi incorporen una dosi més alta d'escepticisme en un procés que s'ha explicat malament i que ha obviat reclamar les necessitats econòmiques que les universitats públiques requereixen per desenvolupar-lo correctament. No ha abordat, tampoc, els efectes sobre altres elements igualment importants com són el model social d'universitat pública, l'equilibri entre excel·lència i el servei social en l'educació superior, la importància de l'ocupabilitat de les titulacions més professionals amb les titulacions bàsiques i humanístiques, el sistema de beques, crèdits salari o salaris d'estudi, necessaris a l'hora de introduir el model de dedicació a temps complet en els estudis presencials, ni l'efecte de tot plegat sobre l'autonomia universitària.

El dia anterior, el 14 de novembre, un grup d'estudiants va tancar-se a l'edifici de les facultats de Filosofia i de Geografia i Història un cop van fer fora el personal que aleshores, uns minuts abans de les 6 del matí, estaven fent les seves activitats i es va impedir l'entrada dels treballadors al recinte universitari. Més enllà del desacord amb la manera com es va dur a terme l'acció, el desenllaç del que podia haver estat una acció de protesta inútil va transformar-se en una tancada voluntària amb un ampli intercanvi d'opinions entre els estudiants i alguns membres de l'equip rectoral i la degana de la Facultat de Geografia i Història sobre els punts més importants de la plataforma d'estudiants feta pública prèviament.

Un dels punts analitzats expressava la preocupació per si l'actual finançament de les universitats públiques de Catalunya possibilitaria el nivell de qualitat docent i de les infraestructures universitàries que requereix el procés encetat i si el model actual de finançament possibilita que les universitats públiques, especialment les grans, com ara la Universitat de Barcelona, puguin desenvolupar correctament les tres missions de la Universitat pública actual: docència, recerca i transferència de coneixement i tecnologia, juntament amb la difusió responsable del coneixement en l'entorn social.

És en aquest punt on la Universitat de Barcelona hi ha treballat més intensament en aquests darrers dos anys, des de l'Informe 2006 de la Comissió per a l'Estudi de la Situació Econòmica i Financera de la UB (conegut com a *Informe Antón Costas*) fins a les reunions del Consell de Govern i del Consell Social, passant per l'anàlisi que es va dur a terme el

passat Claustre universitari de desembre de 2006. Fruit d'aquestes anàlisis s'ha posat clarament de manifest que el grau de productivitat de la UB, un dels més alts si tenim en compte l'efecte negatiu sobre els indicadors de recerca, de les actuals diplomatures, no s'acompanya d'un finançament just que li permeti, de manera sostenible, mantenir l'alt grau d'activitat docent, de recerca i de participació en la innovació del país. És per aquest motiu que en el corresponent Consell de Govern de principi de 2007 es va aprovar la proposta establerta entre el rector i el president del Consell Social, el Sr. López Burniol, amb els consellers d'Economia i Finances i d'Innovació, Universitats i Empresa sobre la necessitat urgent d'establir un Pla de viabilitat economicofinancera de la UB amb caràcter plurianual. Per donar compliment a aquesta voluntat es va proposar a la Dra. Núria Bosch la constitució d'una comissió tècnica independent que n'establís les bases d'aquest futur Pla de viabilitat.

Els elements fonamentals del Pla de viabilitat de la UB 2008-2013 ja estan a punt de ser presentats oficialment i estan, a hores d'ara (document de 12 de novembre de 2007), en procés de ser validats pel Consell Social de la Universitat, i en especial pel seu president, el Sr. Joaquim Coello, amb el suport tècnic de la Gerència. De fet, l'anàlisi de la situació actual universitària a Catalunya amb la implantació de les noves titulacions en el marc del nou Reial decret de 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, s'addiciona a la nostra situació econòmica i introdueix, en el sistema universitari català, la urgència de prendre mesures que facin millorar l'eficiència i eficàcia de l'activitat docent.

El tancament de l'exercici pressupostari de 2005 i 2006 amb un dèficit corrent d'uns 20 milions d'euros en cada exercici, va motivar que l'anàlisi de l'any 2007 fos determinant per elaborar un principi de pla de viabilitat. El tancament provisional del pressupost de 2006 va donar lloc a unes despeses de 355.782.964 euros amb uns ingressos no extraordinaris de 327.128.706 euros i un augment d'aquests últims sobre l'any anterior de 13,624 milions d'euros. D'altra banda, l'exercici 2006 s'ha tancat amb un dèficit d'uns 20,04 milions d'euros, i per tant cal indicar que els ingressos pressupostaris generals durant l'exercici han estat insuficients per cobrir les obligacions reconegudes. El pressupost d'ingressos i despeses fet i aprovat per l'any 2007 va ser de 365.337.797 euros, uns 10 milions d'euros per damunt dels que es van aprovar per al 2006.

És en aquest punt en què voldria remarcar el contingut del document de la Direcció General d'Universitats, de 3 de juliol de 2007, en què s'indica el repartiment del pressupost per a les universitats públiques catalanes. Així, dels 720.448.134,73 euros totals sense accions especials, a la UB li pertocuen 218.884.965,46 euros, cosa que significa un 30,42 %. En relació amb el pressupost de 2006, aquesta quantitat significa un increment del 8 %, per sota del valor mitjà situat en un 9,55 %. En aquest repartiment, quatre de les altres universitats públiques catalanes presenten increments iguals o superiors al 12 %. Si hi incorporem a la quantitat global repartida segons l'actual model de finançament les partides de recerca, el fons territorial, el programa Serra Húnter, entre d'altres millores, la quantitat assignada a la UB és de 229.449.530,59 euros, cosa que comporta un percentatge d'increment respecte de l'any anterior del 10,61 %. Cal considerar, però, que llavors l'increment mitjà respecte de l'any 2006 és del 12,12 % i que quatre universitats presenten creixements per sobre del 14 %.

No obstant això, les previsions per a l'any 2007 milloren l'expectativa negativa exposada en el moment de l'aprovació del pressupost com a resultat de diferents accions internes de millora. Així, la desviació prevista d'uns 31,8 milions d'euros es transforma en la previsió actual de tancament en uns 26 milions d'euros. A més, tenint en compte la nova política de

romanents del Departament d'Economia i Finances, aquesta desviació podria quedar reduïda a uns 25 milions d'euros.

Tot i aquesta situació desequilibrada entre ingressos i despeses, podem dir que estem incorporant les accions de millora que ens havíem proposat? És només un problema d'eficiència i eficàcia de la UB o hi ha factors exògens determinants? Les dades contrastades indiquen que el problema ja ve de lluny. Independentment de solucions provisionals aplicades en diferents moments per millorar-ne la percepció, el resultat és que avui tenim un dèficit acumulat de prop de 87 milions d'euros.

En el Consell de Govern de la Universitat de 21 de novembre es va presentar un informe, en què després de passar revista als darrers fets succeïts en l'entorn universitari es va procedir a avançar alguns aspectes econòmics del Pla de viabilitat. Entre els més importants, destacava l'evidència que el tancament del pressupost 2007 s'aproximaria als 25 milions d'euros per sota de l'equilibri i que, en condicions normals, el pressupost previst per al 2008 presentaria una desviació inicial de 28,2 milions d'euros, tot i considerar un ingrés per objectius proporcional corresponent al Pla de millora de les universitats 2007-2010. Aquesta situació, sense modificacions en les despeses extraordinàries, es mantindria fins al 2009 amb una forta desviació de 27 milions d'euros disminuït fortament al 2010 com a conseqüència de la incorporació al sistema de 136,2 milions d'euros dins del Pla de millora del finançament.

Aquesta situació, que ja incorpora mesures de contenció de la despesa tal com s'ha anat evidenciant en els darrers anys, aporta com a novetat la certesa que únicament pot resoldre's definitivament el desequilibri si es busquen accions de correcció externes i internes, al mateix temps. A més, un dels fets analitzats més influent en el resultat final és la manca de consideració d'alguns fets diferencials de la UB (entre els quals, el manteniment d'aquest Edifici Històric) i especialment de la recerca en el model general. Així, el pes agregat de la recerca en la distribució del finançament, l'any 2007, va ser únicament del 6,37 %. La importància d'aquest indicador de distribució entre universitats es posa de manifest si ho comparem amb sistemes universitaris d'altres comunitats autònomes. Així, en el model de finançament de les universitats públiques de la Comunitat de Madrid 2006-2010, la recerca hi participa en un 25,5 %, mentre que el model de finançament de la Junta d'Andalusia descrit en el document *Bases del modelo de financiación de las universidades 2007-2011* la recerca hi estava representada en un 30 %.

Aquestes apreciacions concorden amb els pressupostos aprovats, al seu dia per a l'any 2007, de les universitats espanyoles amb un nombre d'alumnes similar (Universitat de Granada 54.000 estudiants i un pressupost de 347,182 milions d'euros; Universitat del País Basc, amb 46.000 estudiants i un pressupost 373,34 milions d'euros; Universitat de Sevilla amb 57.000 estudiants i un pressupost de 397,648 milions d'euros).

La gravetat del resultat d'un insuficient finançament de la Universitat de Barcelona no és avui l'únic punt de preocupació. La manca d'una definició clara del paper que avui ha de tenir una universitat de les dimensions de la UB com a universitat pública, pel que fa a l'extensió democràtica de l'ensenyament superior. A més, la generalització d'un discurs excessivament economicista de l'eficàcia i eficiència dels ensenyaments, sense una anàlisi més aprofundida del paper que tenen aquests ensenyaments, ni el paper del professorat existent en titulacions amb poca demanda (ja que, en cap cas, hi ha mobilitat dels professors d'un àrea dins el districte català), ni la determinació de si el problema és universitari o social amb la baixa demanda d'algunes titulacions tecnològiques i matemàtiques.

No obstant aquestes consideracions, estem d'acord amb el fet que la Universitat de Barcelona, de la mateixa manera que la resta d'universitats del sistema català, ha de fer un esforç a l'hora de racionalitzar l'oferta de titulacions. Tenim la «valentia» que ens demanava fa uns dies el president de la Generalitat de Catalunya (*El Punt*, de 23 de novembre) que «tanquin les carreres sense demanda», però en la situació actual, és aquesta la millor fórmula si prèviament no s'implanta la mobilitat del professorat? No seria suficient en alguns casos estructurar millor l'oferta amb una arquitectura que aglutini a l'entrada i diversifiqui a la sortida. No s'hauria d'insistir en un pacte sobre el mapa de titulacions que comportés un major incentiu per a accions de coordinació interuniversitàries que es reflectís en els pressupostos de les universitats?

A més, en el camp de la recerca i la innovació, el paper de les universitats, en especial, dels grups i centres de recerca propis, no està avui, ni de bon tros, aclarit. La pèrdua continuada dels actius investigadors sense contrapartides clares per a les universitats que han de mantenir la major part de les despeses generals dels serveis de suport, com ara la documentació científica de les biblioteques, el manteniment de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), els Serveis Científicotècnics (SCT) i les plataformes científiques i tecnològiques, és avui un punt urgent que cal resoldre. Un altre element clau és la pressió amb què s'actua en el moment de la signatura dels respectius convenis d'adscripció a centres d'excel·lència de la Generalitat de Catalunya, o a centres de l'Institut de Salut Carlos III en el marc dels centres d'investigació biomèdica en xarxa (CIBER) o xarxes temàtiques (RETICS) per part de les administracions, especialment en l'assignació del nostre professorat com a adscrits a la recerca, així com en l'obligatorietat de presentar les peticions de projectes oficials d'aquests professors fora de la Universitat, i, finalment, una resolució gens satisfactòria del conflicte de la gestió de la propietat industrial i la repercussió dels retorns de la comercialització dels resultats de la recerca del professorat.

No cal ser gaire malpensat per adonar-se de l'autèntica pinça que es fa en la percepció social, sobre quina és la recerca potent i amb impacte econòmic i social. No tinc dubtes que aquesta pinça, entre la imatge del CSIC i la dels centres d'excel·lència, en especial dels d'àmbits de la salut gràcies a la forta competitivitat de la recerca clínica dels hospitals universitaris, acabarà tenint conseqüències nefastes per al futur de les universitats.

El continuat bombardeig que patim des de diferents articles de premsa sobre la manca de resposta de les universitats als canvis, amb una dèbil governança, amb una forta endogàmia i amb una alta funcionarització, expressada aquí sempre en sentit negatiu, en són quasi l'únic referent que té avui la societat. Qui vulgui analitzar més en detall aquesta opinió pot consultar l'article publicat a *El País* «Último tren para la I+D española» dels proppassats dies 2 i 3 de desembre.

El Govern de la Generalitat de Catalunya ha aprovat recentment l'elaboració del projecte de Pacte nacional per a la recerca i la innovació, sense abans aclarir quin és el paper que se li vol atorgar a les universitats catalanes, i especialment a les universitats públiques, en la construcció d'una societat catalana basada en el coneixement. Sense una participació clara, decidida i oberta de les universitats en la redacció del document de base podem finalment legalitzar la pèrdua parcial de les potencialitats del nostre sistema universitari de recerca, desenvolupament i innovació.

Algunes informacions que apareixen sobre la manca del finançament pel pressupost de 2008, per part d'unitats que donen servei a la comunitat universitària i el canvi de les polítiques d'innovació que estaven més arrelades als programes de les universitats per participar en el sistema d'innovació (XIT i trampolins tecnològics), així com la ja antiga incomprensió sobre les iniciatives de les universitats en el desenvolupament dels parcs científics i tecnològics acadèmics (en especial pel PCB, vegeu *Dossier Empresarial* 29, novembre 2007, pàg. 15) no fan sinó augmentar el grau de preocupació. El gir que pot fer el desenvolupament del Pla nacional d'R+D+i 2008-2011, en especial del programa de reforç institucional, alternativa als actuals *overheads*, si no s'aplica correctament i decididament a les universitats, pot agreujar en l'àmbit estatal la competitivitat de les universitats, en especial de les públiques.

En definitiva, ens trobem en una delicada situació econòmica, que només es pot abordar amb un Pla de viabilitat en què són del tot imprescindibles, alhora, tant les mesures de caràcter intern i tots els esforços de contenció i estalvi, com les mesures de caràcter extern, que només poden procedir de les administracions públiques. Ens trobem, a més, amb un model de finançament que està esgotat i que cal millorar corregint les situacions de manca d'equitat i valorant adequadament la dimensió de la recerca. Crec, finalment, que el Govern i la societat catalana han de percebre i reconèixer la importància de les universitats en el progrés i desenvolupament de Catalunya, i el paper especial que la Universitat de Barcelona ocupa dins del sistema universitari català, atenent tant a criteris històrics com a la posició que ocupa en els rànquings internacionals.

*És per aquest motiu, que avui voldria demanar el suport de tota la comunitat universitària, representada aquí pels membres del Claustre presents, tant en relació amb les accions ja dutes a terme com amb les accions que duré a terme en un futur per abordar la **negociació d'un Pla de viabilitat just per a la Universitat de Barcelona** que ens permeti de tendir amb les mateixes condicions que altres universitats a l'acompliment dels nostres objectius. A més, el suport que us demano avui és necessari també per promoure la **defensa de la Universitat de Barcelona com a universitat pública**, amb voluntat social, amb un model docent d'educació superior modern i de qualitat, que actüi com a institució de caràcter fortament intensiva en recerca, amb un clar compromís en la transferència i difusió de coneixement a la societat i amb valors de defensa de la sostenibilitat, de la pau, de la solidaritat i la cooperació, local i global, amb les persones i les societats menys afavorides.*

Segueix, a continuació, la segona part. Aquesta segona part, presentada alhora, però clarament separada de la primera, es dedica a presentar l'Informe preceptiu d'activitats i de gestió de l'any 2007, que se sotmet a votació, de conformitat amb el que estableix l'article 58.1.g de l'Estatut de la UB.

II. INFORME D'ACTIVITATS I GESTIÓ DE LA UNIVERSITAT

1. Activitats en relació amb les missions principals de la Universitat

1.1 Accions de política academicodocent

a) Els contractes programa academicodocents

Una de les accions prioritàries en l'àmbit academicodocent durant el curs 2006-2007 ha estat l'inici, l'elaboració i la signatura posterior dels contractes programa academicodocents amb tots els centres de la Universitat. El contracte programa es configura com una peça bàsica de la cultura de la qualitat interna que la UB vol consolidar, i té com a objectiu l'impuls al disseny dels plans d'actuacions estratègiques dels centres a fi d'implantar les noves titulacions d'acord amb les directrius europees d'educació superior i de desenvolupar els seus programes formatius amb criteris de qualitat que en garanteixin la posterior acreditació.

La política academicodocent també ha estat desenvolupada pel Vicerectorat d'Estudiants i pel Vicerectorat de Política Internacional i, en aquest marc, el contracte programa amb els centres inclou objectius i accions corresponents a ambdós vicerectorats.

El contracte programa signat per cada centre, per un període de dos anys, conté:

- a) Objectius i accions corresponents als anys 2007 i 2008 (amb els corresponents indicadors) que desenvolupin de manera coordinada i siguin conseqüència del desplegament en els centres del contracte programa de la UB amb la Direcció General d'Universitats, del 2006, del Pla de millora del finançament de les universitats públiques catalanes, d'octubre de 2006, i d'acord amb el document «Continguts d'un pla d'ordenació acadèmica».
- b) Objectius i accions corresponents als anys 2007 i 2008 (amb els corresponents indicadors) que desenvolupin objectius i accions del Projecte institucional de política docent.

L'import total concedit és de 1.220.428 euros per a l'any 2007 i un import semblant es preveu assignar per al curs 2007-2008 sempre en l'espera de l'elaboració del nou pressupost. El procés ha estat profitós per a tots els agents que hi han participat, des dels equips directius dels centres, els diferents responsables dels vicerectorats i la unitat tècnica IAP de l'Agència per a la Qualitat de la UB que hi ha proporcionat el suport tècnic. L'experiència d'aquest any ens ha de servir per anar introduint la cultura de la qualitat i de la rendició de comptes de les accions que es programen, l'anàlisi dels resultats i la retroalimentació del procés mitjançant les propostes de millora en els propers anys. Com a primer resultat del procés, és important evidenciar les demandes per part de tots els centres de les infraestructures docents i de suport a la docència, que han estat quantificades en un document específic, i que coincideixen amb les demandes dels estudiants, per cercar els mecanismes adients de finançament.

b) El mapa de graus i el disseny dels nous plans d'estudis

En l'àmbit més concret de la Política Acadèmica, a principi de gener es va crear una Comissió de treball formada per experts de la UB en aquests temes per tal d'elaborar un document respecte al «mapa de graus» i al disseny de plans d'estudis. Aquesta Comissió va finalitzar la seva tasca al final del mes de juny. Hem d'agrair la dedicació de tots els seus membres i les aportacions que hi han fet. A les darreries del passat mes d'octubre, des del Vicerectorat, s'ha presentat el document *Graus UB090909* que recull els treballs de la comissió, i que representa l'inici del procés d'implantació del Reial decret sobre ordenació dels ensenyaments universitaris a la nostra Universitat.

La UB ha pres la decisió, meditada profundament, de no programar ensenyaments de grau el proper curs 2008-2009. La nostra convicció es basa en la necessitat de treballar amb molta intensitat en els centres, amb la implantació dels contractes programa academicodocents fortament vinculats a l'elaboració dels plans estratègics dels centres, i la constitució dels consells assessors, elements indispensables per configurar adequadament el «mapa de graus» de cada centre; elaborant posteriorment els projectes formatius, entesos com els protocols que es presentaran en el procés de verificació del Consejo de Universidades i l'ANECA, a partir de la seva elaboració durant tot l'any 2008.

En paral·lel es desenvolupa en tres centres el programa AUDIT amb AQU que es proposa com a objectiu el desenvolupament dels sistemes interns de garantia de qualitat de les titulacions, per adaptar-nos adequadament a les exigències de qualitat dels processos de verificació i acreditació. Aquesta actuació ens permetrà, doncs, preparar convenientment els processos necessaris per omplir els protocols de les titulacions d'acord amb els requisits que estableix el Reial decret per a l'acreditació.

A partir del gener, un cop haguem elaborat el «mapa de graus» i l'arquitectura dels títols, i siguin aprovats pels òrgans de govern, procedirem a dissenyar i elaborar els plans d'estudis a tots els centres i a desenvolupar la normativa acadèmica que requereix la nova situació. El pacte de dedicació del professorat, les normatives de transferència i reconeixement de crèdits, la normativa de permanència, la normativa de programació i desprogramació de títols i la normativa d'adaptació i transició del sistema actual al nou, en són algunes d'aquestes normatives.

c) Els màsters oficials

Pel que fa als màsters oficials, la UB ha presentat 25 noves propostes de màsters a la Direcció General d'Universitats per el procés d'acreditació *ex-ante* i amb vista al curs 2008-2009. En gran part són màsters de les àrees que encara no havien estat programades, com ara Dret, Pedagogia i Odontologia, i ofertes interuniversitàries. Les dades sobre els 88 màsters oficials que oferim actualment, i a partir d'una primera anàlisi conjunta de les dades de matrícula de programes de màsters i doctorats, ens situen el curs 2006-2007 amb 3741 alumnes sobre els 3000 alumnes que la UB ha mantingut habitualment. Parlem, per tant, d'un creixement al voltant del 18 %.

Les accions més destacades en aquest apartat han estat les millores dels plans d'estudis, amb l'establiment de principis bàsics per a l'elaboració dels plans d'estudis dels màsters que permetin de donar més coherència acadèmica als programes juntament amb accions

encaminades a la fusió d'aquelles ofertes que no assoleixen el nombre suficient d'estudiants. En el nou escenari en què estem immersos, és del tot necessari introduir-hi normes que regulin la programació i desprogramació dels màsters així com les modificacions i millores continuades dels plans d'estudis.

Finalment, en la línia d'adaptació als Reial decret del passat mes d'octubre, i avançant en la seva publicació per facilitar el procés de matriculació dels nous estudiants de doctorat, es va procedir a la reforma dels criteris generals per a les propostes de programes oficials de postgrau i es va configurar un nou plantejament per els programes de doctorat.

d) L'activitat de l'Agència de Postgrau

L'Agència de Postgrau continua la tasca d'ordenació i millora de l'oferta pròpia. Durant l'any 2007 s'han valorat 389 propostes de cursos, de les quals n'han estat aprovades 386 (334 corresponents a postgraduats, i 52 a extensió universitària). En aquest darrer any s'ha redactat i aprovat el Reglament de l'Agència i, en aplicació d'aquest, s'ha portat a terme la constitució del nou Consell de Direcció i de la Comissió Permanent.

Gran part de l'activitat s'ha concentrat en l'anàlisi de la situació de l'oferta pròpia, ja sigui a escala quantitativa com qualitativa, segons els treballs de la Comissió Assessora, dels quals s'han extret noves idees per tal de completar el mapa de titulacions pròpies de la Universitat de Barcelona. L'evolució de l'oferta, així com la relació amb el nombre d'estudiants, també ha estat objecte d'estudi, a més de la distribució i utilització d'espais i infraestructures, la qual cosa ajudarà a optimitzar-los. Dins d'aquesta mateixa línia es prepara un informe global sobre seguiment acadèmic dels cursos així com dels aspectes econòmics, especialment sobre la gestió econòmica, d'acord amb la Gerència de la UB i seguint les directrius del Consell Social. Com a qüestions més concretes sobre les quals s'hi ha treballat, cal esmentar l'actualització dels criteris econòmics per a l'aprovació per delegació del Consell Social i la possibilitat d'estructurar els grans paquets formatius en cursos certificables de petita durada. Ambdós processos han comportat modificacions en l'aplicació informàtica, que ja han estat implementades.

S'ha continuat amb les accions respecte de l'avaluació de l'oferta. En aquest sentit, des del començament de 2007 s'han analitzat, ara com ara, 1596 enquestes de satisfacció de l'alumnat corresponents a 153 cursos i s'han elaborat diverses anàlisis per centres, àmbits i àrees temàtiques. Així mateix, l'anàlisi de les dades generals de l'alumnat ha propiciat la realització d'un informe sobre el perfil diferencial i propi dels estudiants de cursos no reglats de postgrau.

Paral·lelament s'ha implementat l'enquesta de satisfacció del professorat respecte dels cursos, en principi de manera voluntària fins a l'any 2008, i s'ha dissenyat l'instrument per copsar l'opinió dels gestors de les titulacions, per tal d'avaluar també aspectes administratius i de gestió sobre els cursos propis. Així mateix, s'ha engegat un debat per establir accions que ajudin a millorar el percentatge de resposta i que afectaran el circuit i la recollida d'informació, per la qual cosa les modificacions s'hauran de fer d'acord amb els centres.

També en la línia de millorar l'oferta s'ha presentat una llista exhaustiva d'indicadors i estàndards de qualitat adaptats a cursos propis de postgrau que inclou la indicació dels mínims acceptables i objectivables que es poden tenir en compte en primer terme. Altres

accions tendents a la qualitat del postgrau hauran de fer-se en coordinació amb l'Agència per a la Qualitat, amb la qual s'establiran protocols d'actuació i determinació de responsabilitats. Una de les primeres decisions conjuntes ha estat dur a terme un procés d'autoavaluació de l'Agència de Postgrau, com a primer pas per arribar a l'avaluació per part de l'Agència per a la Qualitat.

En aquesta línia, també es considera important la valoració conjunta de l'oferta de postgrau de la UB, tal com s'ha fet en el catàleg editat amb motiu del Saló Futura que inclou màsters universitaris i propis, així com programes de doctorat. També s'ha presentat un document sobre gestió i presa de decisions, en el qual s'indica l'estat del treball de l'Agència de Postgrau, així com els recursos dels quals s'ha proveït per dur a terme les tasques que li han estat encomanades. Una de les que es porten a hores d'ara a terme és la confecció d'una base de dades de descriptors i paraules clau que permetin d'identificar amb més facilitat i efectivitat els continguts dels cursos per tal de detectar encavalcaments i duplicitats.

Finalment, val la pena remarcar la projecció externa de l'Agència de Postgrau, ja sigui assistint a diferents convocatòries internacionals o impartint conferències sobre el model UB de gestió de postgraus en altres universitats com la de Granada, Aveiro (Portugal) o Eloy Alfaro, de Manabí (Equador).

e) Política docent directament relacionada amb el procés de convergència europea d'educació superior

Des del Vicerectorat de Política Docent s'ha impulsat el procés de revisió i elaboració de nous plans docents, arran de l'aprovació pel Consell de Govern, al final del curs passat, de les Normes reguladores dels plans docents de les assignatures per als ensenyaments de la Universitat de Barcelona; s'han dut a terme sessions d'informació i de formació; s'ha posat en marxa un aplicatiu específic per a la introducció de plans docents (en el marc del GR@D); i s'ha donat suport per facilitar-hi aquesta introducció.

El foment i el suport a la creació i al desenvolupament d'equips docents és una de les prioritats de la política docent de la UB. En aquest sentit, s'ha impulsat la constitució i el reconeixement d'equips docents mitjançant una convocatòria. Els equips formats han de treballar sobre plans docents i avaluació continuada.

Al final del curs es va organitzar una sessió de treball amb els ensenyaments pilot DURSI i amb els ensenyaments que han posat en marxa cursos o grups amb les directrius de l'EEES que tindrà continuïtat en activitats d'intercanvi i de suport aquest curs. Es tracta d'aprofitar l'experiència acumulada pels ensenyaments pilot DURSI i fomentar l'intercanvi amb els altres ensenyaments que han fet una aposta institucional per treballar en línia amb l'EEES.

Finalment, en el passat Claustre es va presentar un document sobre competències transversals comunes a la UB, amb vista al disseny de les noves titulacions.

f) Metodologia, innovació docent i avaluació de la docència

S'han dut a terme diverses accions d'informació, formació i assessorament per preparar l'aplicació de les Normes reguladores de l'avaluació i de la qualificació dels aprenentatges,

aprovades pel Consell de Govern el juliol de 2006, i que han de representar, entre altres qüestions, la generalització de la avaluació continuada a la UB. S'ha treballat per anar establint criteris compartits d'interpretació de la nova normativa; s'han dut a terme jornades de treball; s'ha articulat la feina dels 78 equips docents reconeguts a partir dels plans docents i l'elaboració d'estratègies d'avaluació continuada; s'ha fet formació des de l'ICE, s'han elaborat materials i s'han dissenyat instruments al nou campus virtual per facilitar l'avaluació continuada. Mitjançant l'ICE, s'ha posat en marxa un servei d'assessorament pedagògic a projectes i grups d'innovació docent.

S'ha arribat a tenir 46 grups d'innovació docent consolidats per la UB i s'ha prosseguit amb les convocatòries d'ajut a la innovació docent, amb la qual cosa s'han prioritzat les línies estratègiques del Projecte institucional de política docent. L'AQU Catalunya ha atorgat la distinció Jaume Vicens Vives a la qualitat docent al catedràtic de Medicina Josep Carreras, al Departament de Pintura de la Facultat de Belles Arts i al Grup d'Innovació de la Docència de Fisiologia del Departament de Fisiologia de la Facultat de Biologia.

D'altra banda, el Consell de Govern de 21 de novembre de 2007 va aprovar el nou *Manual d'avaluació de l'activitat docent del professorat de la UB*. Aquest nou manual que s'ha presentat a l'AQU Catalunya per tal que sigui certificat, introdueix com a novetat principal un concepte d'avaluació que va força més enllà de l'avaluació per obtenir un tram autonòmic. En el nou model, l'avaluació de l'activitat docent té les finalitats següents:

- a. Estimular el procés d'anàlisi i de reflexió del professorat sobre la mateixa pràctica docent per tal d'ajudar-lo en el desenvolupament professional.
- b. Facilitar i fomentar la presa de decisions per millorar la docència a la UB.
- c. Disposar d'informació per als processos de selecció i de promoció del professorat.
- d. Obtenir indicadors que permetin d'establir criteris per a la distribució d'incentius, tant per al professorat com entre les facultats, escoles i departaments de la Universitat.
- e. Formular les propostes de les avaluacions relatives als complements addicionals de docència, d'acord amb el Decret 405/2006 de la Generalitat de Catalunya.

g) El suport a la docència i l'acció tutorial a la Universitat

El mes de maig es va presentar un nou web de suport a la docència que aglutina el conjunt de recursos d'informació útils per al professorat en la tasca docent, i els serveis d'assessorament i suport en l'elaboració de materials docents que ja es desenvolupaven en els darrers anys. S'ha posat en marxa el dipòsit digital gestionat pel CRAI, en el qual ja s'hi han introduït 1.400 documents i 11 revistes. A més, s'ha dissenyat un Campus Virtual, amb plataforma *moodle* i amb àmplies prestacions, que s'ha implantat a partir del setembre de 2007. El Campus Virtual facilita tant la docència presencial com la semipresencial, si escau. S'ha fet arribar a tot el professorat una guia breu sobre l'ús del nou campus i se n'ha editat una altra adreçada als estudiants. A partir del curs 2008-2009 la Fundació Institut de Formació Contínua IL3-UB també utilitzarà aquesta plataforma.

En l'àmbit de la formació, assessorament i fòrums d'intercanvi del professorat, s'han dut a terme diverses activitats d'intercanvi sobre temes estratègics (entre grups d'innovació docent,

entre equips docents, i obertes a tot el professorat), amb la qual cosa s'ha encetat una línia que es continuarà desenvolupant aquest curs. S'acaba de convocar, així mateix, la 7a edició del Postgrau d'iniciació a la docència universitària per a professorat novell. Val a dir també que la formació de l'ICE s'ha articulada, en gran part, a partir dels coordinadors de formació de cada centre.

Finalment, el Consell de Govern de 5 de juliol de 2007 va aprovar el document *Informació, orientació i suport a l'estudiant: acció tutorial a la Universitat de Barcelona*. Aquest document actualitza la tradició de la UB en la tutoria de carrera adequant-la al context europeu i concretant els principals aspectes en un document orientador elaborat amb la participació dels coordinadors i coordinadores de plans d'acció tutorial i conjuntament entre els vicerektorats de Política Docent i d'Estudiants. La UB entén que els plans d'acció tutorial, el servei d'atenció que s'ha de proporcionar als estudiants, i com col·laborarà l'ICE en la formació i l'assessorament de tutors, són aspectes bàsics per millorar la qualitat de la nostra oferta docent.

1.2 Accions de política de recerca i política científica

a) L'estructuració de la recerca

En l'àmbit de l'R+D, l'any 2007 ha significat per a la Universitat de Barcelona l'oportunitat de continuar potenciant el foment i l'estructuració de la recerca, no només com a resultat de la implementació i el desplegament de les normatives reguladores de les unitats pròpies de la UB dissenyades amb aquesta finalitat, aprovades durant el 2006, sinó també com a conseqüència de la possibilitat d'exercir accions en els àmbits de la internacionalització i la potenciació de la recerca en humanitats i ciències socials.

Enguany s'han signat contractes programa amb els instituts propis i els instituts universitaris de la UB (IMUB i IPOA), per un import de 450.600 euros, la qual cosa ha representat un increment del 32 %, respecte del 2006 en les polítiques de potenciació de les unitats de recerca de la nostra institució, i alhora s'han establert contractes programa amb els observatoris i els centres de documentació per un import total de 97.600 euros (durant l'any 2006 es van atorgar subvencions pel mateix concepte per un import de 44.000 euros).

També s'ha volgut potenciar, estratègicament, la incorporació d'estructures de recerca en l'àmbit de les humanitats i les ciències socials mitjançant la convocatòria de Concurs d'Idees per a Instituts, Centres de Documentació i Observatoris, convocatòria a la qual s'hi van presentar 27 preprojectes que es van avaluar institucionalment i externament per experts proporcionats per l'ANEP. De resultes d'aquesta convocatòria, es van concedir 4 ajuts per preparar els projectes finals d'un institut (Institut de Cultures Medievals, proposat per investigadors de les facultats de Geografia i Història, Filologia, Filosofia i Biblioteconomia), de dos observatoris: l'Observatori de Contractació i Consum, proposat per investigadors de la Facultat de Dret, i l'Observatori de l'Educació Digital, proposat per investigadors de la Facultat de Pedagogia, i d'un Observatori sobre Biblioteques, Llibres i Lectura, proposat per investigadors de la Facultat de Biblioteconomia. També es van poder conèixer altres valuoses iniciatives que estan en marxa i que es confia que es puguin sotmetre igualment a avaluació i aprovació durant el 2008. El fet que la convocatòria hagi aconseguit un alt nivell de participació és un índex de la bona salut de la recerca en els àmbits de les humanitats i les

ciències socials, i molt particularment de les possibilitats de les propostes interdisciplinàries i transversals.

Altres estructures de recerca en humanitats i ciències socials que han estat portades a la Comissió de Recerca i per tal que siguin aprovades al Consell de Govern són: l'adaptació del Centre Especial de Recerca Observatori de Bioètica i Dret en Observatori de Bioètica i Dret; la transformació del Centre d'Estudis Australians en Observatori Centre d'Estudis Australians; l'adaptació a la normativa vigent de l'Observatori Centre d'Estudis Antoni de Capmany d'Economia i Història Econòmica; la creació del Centre de Documentació Ramon Llull; l'adaptació a la normativa vigent del Centre de Documentació Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI); l'adaptació a la normativa vigent de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans; l'adaptació a la normativa vigent de l'Observatori del Tibet i Àsia Central i l'adaptació a la normativa vigent de l'Observatori Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació (CUSC). Cal destacar també totes les gestions dutes a terme per tal que se signés el conveni amb la DGU i l'Institut Català de les Dones per crear l'Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere en què participen set universitats catalanes i en què la UB actua com a coordinadora davant de les institucions esmentades. Des d'altres disciplines, hauríem d'incloure també la transformació del Centre Especial de Recerca de Biodiversitat Vegetal en Centre de Documentació de Biodiversitat Vegetal i la incorporació al cos d'instituts propis de recerca de la UB del IQTCUB Institut de Química Teòrica i Computacional de la Universitat de Barcelona (IQTCUB).

b) Les accions de dinamització de la recerca

Les accions de dinamització de la recerca han seguit disposant també de la figura dels contractes programa amb els centres, els quals tenen el valor afegit que comporta l'impuls d'un ampli ventall d'accions fruit de l'anàlisi que els mateixos centres poden fer, atès el coneixement més directe que tenen del seu entorn. L'import destinat enguany a aquest concepte ha estat d'1.145.363,74 d'euros (durant l'any 2006 es van atorgar subvencions pel mateix concepte per un import d'1.151.952,19 d'euros).

Igualment s'han mantingut les accions especials de suport a la recerca per un import total de 151.442 euros, amb la qual cosa s'ha contribuït a mantenir l'activitat productiva d'aquells grups que, malgrat gaudir d'una trajectòria de recerca sòlida, poden patir una manca transitòria de finançament. Malgrat aquesta circumstància, les dades de competitivitat dels nostres investigadors, mesurada en aquest cas com a percentatge d'èxit en les convocatòries de projectes del Pla nacional d'R+D+i d'enguany, han estat clarament satisfactòries en el 2007, amb una considerable millora respecte del 2006 pel que fa a indicadors de taxa d'èxit com poden ser: percentatge de projectes concedits respecte dels sol·licitats (71 % i 67 % per a 2007 i 2006, respectivament), percentatge d'imports concedits sobre els sol·licitats (69 vs 59 %) i, el que també és rellevant, l'import mitjà per projecte concedit, el qual se situava en 83.500 euros el 2006 i enguany s'ha incrementat fins al 101.900 euros.

Tot això ha anat també acompanyat de la incorporació de dos grups de recerca de la UB als CIBER ja existents, i alhora, uns altres dos grups han estat admesos als dos CIBER nous aprovats enguany (Salud mental i Diabetes y enfermedades metabólicas). Això fa que la Universitat de Barcelona en garanteixi la presència als nou centres d'investigació biomèdica en xarxa que fins ara ha impulsat l'Institut de Salut Carlos III.

La competitivitat de la UB en l'àmbit de la recerca ha continuat traduint-se en la seva ubicació com a primera universitat de l'Estat en rànquings internacionals diversos, fet que la Comissió de Política Científica ha analitzat durant el 2007 i ha intentat establir els mecanismes per millorar la seva posició relativa envers les altres institucions europees i mundials. Les anàlisis dels indicadors utilitzats fan palesa la necessitat d'internacionalització de la Universitat per tal de permetre els fluxos d'entrada i sortida d'investigadors i la difusió dels resultats de la recerca.

Dues accions s'han implementat en aquest àmbit:

1. Inclusió del coneixement de terceres llengües entre els requisits per concursar a places de becaris de recerca i docència (BRD). Amb aquesta mesura la UB s'ha avançat a les directrius que el Comissionat d'Universitats està planificant a fi de promoure el coneixement de la tercera llengua entre els estudiants universitaris.

2. Convocatòria d'Ajuts per a la impartició d'assignatures en llengua anglesa, en col·laboració amb el Vicerectorat de Política Internacional, el Vicerectorat de Política Docent i l'ICE. La convocatòria presenta dues modalitats, curs d'anglès i metodologia, d'una banda, i estada d'un mes en una universitat de parla anglesa, de l'altra. El professorat que n'és beneficiari es compromet a impartir una assignatura en llengua anglesa durant el segon quadrimestre d'aquest curs o el primer del curs 2008-2009. Amb aquesta mesura, la UB s'ha avançat també a les directrius del Govern català, que en les seves propostes de pressupost per al curs vinent ha inclòs la formació en terceres llengües del professorat universitari entre els objectius prioritzats. A aquestes mesures, s'hi va sumar la proposta del Vicerectorat de Professorat, aprovada pel Consell de Govern, d'introduir també el coneixement de terceres llengües entre els mèrits avaluable per concursar a places de professorat permanent de la UB.

c) Recursos humans per a la recerca

L'any 2007 ha estat també especialment rellevant en actuacions en l'àmbit dels recursos humans, especialment per la necessitat de promoure el relleu generacional a la nostra institució. És en aquest punt on la formació de doctors i tota l'etapa predoctoral agafa una gran importància. En aquest context, la vicerectora de Política Científica i l'adjunta per a Doctorat han assistit a reunions del Grup d'Estudis Doctorals del Grup de Coïmbra a Finlàndia i Brussel·les on s'ha tractat del tema del doctorat.

Igualment, la comunicació fluida amb el MEC ha permès un accés directe a les directrius ministerials, i ha facilitat la possibilitat d'informar-los de les situacions i dels problemes plantejats pels canvis successius en les orientacions del tercer cicle. Un exemple d'aquesta darrera tasca han estat les accions dutes a terme amb èxit per tal que les beques de formació de personal universitari (FPU) s'adaptessin a la realitat actual. Pel que fa a la darrera convocatòria de mencions de qualitat als programes de doctorat, la Universitat de Barcelona ha tingut una taxa d'èxit del 86 % (31 concessions sobre 37 sol·licituds), la qual cosa implica un reconeixement extern de la seva bona tasca en els programes de formació de doctors i doctores.

Pel que fa a investigadors postdoctorals, el Programa Juan de la Cierva del MEC ha permès la incorporació de 25 nous membres a la nostra institució, mentre que la convocatòria del Programa Ramón y Cajal s'ha traduït en l'ocupació del 60 % de les places ofertes (7 de 12),

índex que supera en escreix la relació entre contractes oberts pel MEC (250 per a tot l'Estat) i les posicions ofertes pels diferents OPIS (970). A més, enguany, l'oferta de places feta per la nostra institució en el marc d'aquest programa s'ha fet estratègicament, tenint en compte perfils investigadors que poguessin aportar valor afegit a les nostres estructures de recerca.

En relació amb el personal docent i investigador (PDI), s'ha convocat i resolt, per primera vegada, una convocatòria per promoure la intensificació de l'activitat investigadora. Es tracta d'un programa de suport a les activitats de recerca en línies estratègiques per a la Universitat portades a terme pel professorat a temps complet, perquè aquests es puguin dedicar de manera prioritària a aquestes activitats durant un període de tres anys. Tot i tractar-se d'una acció cofinançada per la Generalitat de Catalunya, el Ministeri d'Educació i Ciència i la UB (25 %), la nostra institució hi va aportar 100.000 euros addicionals per incrementar-ne l'impacte entre el col·lectiu investigador, cosa que va permetre l'atorgament de 42 ajuts. Aquesta acció, sens dubte necessària en el marc d'una Universitat que s'autodefineix com a «intensiva en recerca» i que vol aconseguir millorar la seva posició relativa internacional, només pot ser entesa en el marc d'una acció política de molt més ampli abast, com ha estat l'aprovació del Pacte de dedicació del professorat de la Universitat de Barcelona.

No es pot entendre avui en dia la política de recursos humans en recerca sense incorporar-ne un element essencial, com és la potenciació de la incorporació de tècnics de suport a la recerca, la qual cosa ha de permetre un avenç qualitatiu significatiu de l'activitat dels nostres grups i alhora inicia una resposta a les fortes mancances estructurals del nostre sistema d'R+D. La convocatòria d'ajuts per a la contractació de tècnics de suport a la recerca (programa propi), engegada des fa temps, enguany adreçada a grups consolidats, es va traduir en la concessió de 60 ajuts. Aquesta convocatòria ha anat acompanyada de l'adjudicació de 2 ajuts per al cofinançament de tècnics en la modalitat de tècnics d'infraestructures científicotecnològiques i 4 ajuts per al cofinançament de tècnics de suport a la recerca en la modalitat de tècnics vinculats a projectes de recerca, gestionats pel MEC. El 30 % dels ajuts del programa propi han estat per a les àrees d'humanitats i ciències socials i jurídiques, i alhora se n'ha incrementat el nombre total d'ajuts en un 30 % respecte a convocatòries anteriors, responnent a l'objectiu prioritari d'afavorir un increment del personal tècnic de recerca adscrit al sistema d'R+D de la Universitat de Barcelona. D'altra banda en aquesta convocatòria, i d'acord amb el nou marc de contractació, s'ha transformat un 50 % dels contractes en indefinits.

d) La política d'infraestructures científiques

El tercer eix de la política científica de la Universitat de Barcelona, a més de les accions d'enfortiment institucional i d'aquelles accions orientades a la potenciació dels recursos humans abans comentades, se centra, com no podia ser d'altra manera, en les infraestructures científiques. En aquest entorn es poden destacar les accions següents:

- A la convocatòria d'ajuts a parcs científics i tecnològics, s'hi van presentar una vintena de projectes en l'entorn del Grup UB mitjançant el Parc Científic de Barcelona (PCB). Es va aconseguir una resolució favorable del 90 % per un import total de 19.608.924,80 d'euros i concretament per a la UB es van atorgar crèdits per al desenvolupament del projecte de Campus de l'Alimentació de Torribera i del projecte BIOPOL de l'Hospitalet en el Campus de la Salut de Bellvitge.

- S'ha tret a concurs públic el projecte per a l'edifici CICRIT (Centre d'Infraestructures Científiques per a la Recerca i la Innovació Tecnològica) que ha de permetre aglutinar en un mateix edifici les tecnologies més avançades per a la recerca i la innovació i dur a terme el trasllat de la seu històrica dels SCT per permetre la construcció de la nova Facultat de Matemàtiques. L'objectiu d'aquest projecte és la construcció per part de la Universitat d'un edifici que permeti integrar en una única seu infraestructures de suport i desenvolupament científicotecnològic avançades, laboratoris de grups emergents en transferència de tecnologia (xarxa de centres de suport a la innovació tecnològica de la Generalitat de Catalunya— Xarxa IT) i uns mitjans i serveis informàtics de màxim nivell, i d'aquesta manera quedaria incorporada la tecnologia de les infraestructures i les comunicacions en el mateix disseny de l'edifici.
- Convocatòria d'ajuts per a la millora de les infraestructures científiques i tecnològiques singulars del MEC. S'ha concedit a la Plataforma de Ressonància Magnètica Nuclear (RMN) un ajut per millorar els equipaments i per facilitar als usuaris l'accés a la instal·lació. Cal destacar que aquesta instal·lació forma part del Mapa d'instal·lacions científicotecnològiques singulars (ICTS) elaborat pel MEC.
- En la convocatòria d'accions complementàries del MEC s'ha rebut un ajut per a l'adquisició d'un microscopi de transmissió de 120 KV que s'afegeix a l'equipament de microscòpia adquirit l'any anterior per incrementar la instrumentació per al futur Centre de Microscòpia d'Alta Resolució de Catalunya (CeMARC), que ha de ser una peça clau en el desenvolupament tecnològic de la nostra institució.

En el marc de les accions generades des de l'àrea de recerca del Consell de Direcció, es va engegar per primera vegada una convocatòria per a la renovació de material obsolet, en la qual s'han atorgat 39 ajuts, per un import global de 500.000 euros. Alhora s'han seguit executant accions per apropar els serveis de suport tecnològic als usuaris i als centres. Això s'ha traduït en la posada en marxa de les noves instal·lacions d'espectrometria de masses a la Facultat de Química amb la instal·lació de l'espectròmetre de masses exactes i els espais per a microscòpia electrònica a la Facultat de Medicina (Casanova), que representa passar d'un espai de 50 m² a unes instal·lacions de prop de 200 m².

Com a continuació d'aquesta política d'apropament dels recursos i serveis tecnològics als investigadors s'han iniciat els concursos per remodelar uns espais a la Facultat de Física per ubicar-hi la sala blanca, que la utilitzarà un gran nombre de grups de diversos departaments de la facultat, i s'ha condicionat també un espai a la Facultat de Biologia per instal·lar-hi un microscopi confocal que ha de constituir un primer nucli dels SCT a la Facultat de Biologia. La política d'apropament ha d'anar acompanyada de l'enfortiment dels Serveis Centrals, garantia de qualitat en la recerca de frontera en totes les institucions d'excel·lència.

En aquest sentit s'han incorporat noves eines informàtiques per fer front a l'enorme generació de dades que uns serveis com els nostres generen. De fet, als Serveis Científicotècnics (SCT) disposem de tecnologia molt avançada en el camp de la biomedicina, capaç de generar un volum d'informació que requereix un tractament i una anàlisi posteriors molt acurats. Per garantir que els investigadors puguin fer experiments íntegrament en els SCT, i obtenir com a resultat les dades ja analitzades, hem iniciat un Servei de Suport Bioinformàtic.

En una primera etapa ens centrarem a donar resposta a les necessitats d'anàlisi de les tècniques *high-throughput* particulars dels camps de la genòmica i la transcriptòmica.

Tanmateix, també pretenem donar un servei «a la carta» per als usuaris que disposin de dades generades per ells mateixos o que tinguin unes necessitats d'anàlisi. La gestió informatitzada s'ha incorporat també a tots els estabularis de la Universitat de Barcelona, al mateix temps que les obres d'ampliació de l'estabulari de la Facultat de Medicina estan ja molt avançades.

També s'han fet gestions directament amb la Direcció General de Medi Natural, responsable de tots els processos d'acreditació d'investigadors i d'aprovació de procediments experiments, per tal de millorar-ne l'eficiència i eficàcia incidint en el mateix disseny d'aquests processos. D'igual manera, l'enorme potencial de la nostra institució en tota aquella tecnologia que implica l'ús de radioisòtops s'ha traduït en l'endegament del procés que haurà de permetre que el Consell de Seguretat Nuclear reconegui les nostres unitats com a Servei de Protecció Radiològica propi —cal dir que el procés d'acreditació està molt avançat. Totes aquestes accions posen de manifest la prioritat que han de tenir tots aquells recursos, humans, tecnològics i de gestió, que donen suport a les activitats de recerca en el si de la nostra institució.

El 2007 ha posat de manifest més que mai l'enorme diversitat de facetes que presenten tots els actors i les accions implicats en la potenciació de l'R+D, no només d'aquells que es gestionen des de la nostra pròpia institució, sinó dels que es deriven de la munió d'eines de les quals es doten les administracions per potenciar la recerca al nostre país. Aquesta component no farà més que incrementar-se, especialment durant la immediata implementació del nou Plan Nacional de I+D+i (2008-2011), per la qual cosa cal que la nostra institució hi estigui atenta i preparada per fer-hi front. Precisament per aquest motiu, en els darrers mesos s'ha fet un treball d'anàlisi de l'organització de gestió de la recerca a la Universitat de Barcelona, document que es presentarà properament als òrgans de govern, i que ens permet de disposar d'una diagnosi ben fonamentada dels punts forts i febles del sistema actual i desenvolupar-ne un conjunt de millores.

Aquestes millores han de contribuir a conglomerar un conjunt de professionals excel·lents de la gestió de la recerca, mitjançant un pla de formació específic per als gestors (entre els quals cal considerar el màster interuniversitari juntament amb la UAB i la UPF amb el títol Liderazgo y Gestión de la Ciencia amb el suport de Caixa Catalunya), posar l'accent a facilitar la visió integral dels processos i garantir la coordinació entre tots els agents que hi intervenen, reforçar el suport als investigadors i dotar-nos d'una organització capaç d'afrontar els reptes de futur que se'ns presenten.

e) Programes internacionals de recerca

En l'àmbit de foment de la participació de programes internacionals de recerca, s'ha dissenyat un pla estratègic de foment de la participació de la UB i els hospitals universitaris associats en el nou Programa marc comunitari que s'ha iniciat aquest any. Aquest pla estratègic s'ha presentat a la convocatòria Eurociència promoguda pel Ministeri d'Educació i Ciència (MEC) dins el pla Ingenio 2010 de foment de la recerca. El pla fixa una sèrie d'objectius que s'hauran d'assolir durant la vigència del VII Programa marc. L'avaluació del pla ha fet que el MEC hagi resolt la convocatòria atorgant a la UB la prima d'èxit més elevada de totes les entitats de recerca de l'Estat espanyol. En aquest pla, s'inclou la reforma i potenciació de l'Oficina de Projectes Europeus de Recerca com un element rellevant de la nova estructura de suport a la recerca que es genera en l'entorn de l'àrea de recerca.

Un element particular que cal destacar és la posada en marxa de l'European Research Council, amb la primera convocatòria de finançament de projectes a joves investigadors per tal que consolidin la seva activitat de recerca. La convocatòria ha estat oberta a qualsevol àmbit de les ciències i les humanitats. El Consell de Govern de la Universitat, a proposta del vicerectorat corresponent, ha aprovat un pla de vinculació específic per donar suport als joves investigadors de la UB o a aquells que es vulguin vincular a la UB, oferint un contracte de lector a tot jove investigador que aconsegueixi el reconeixement de l'ERC i vulgui desenvolupar la seva activitat a la UB.

La participació en iniciatives conjuntes per promoure la mobilitat d'estudiants de Biomedicina és una de les activitats dinamitzades a través del programa Eurolife. La preparació d'un pla per aconseguir l'any 2010 titulacions conjuntes és avui una de les prioritats de la política del vicerectorat. A més, i amb la col·laboració de l'AVCRI, s'ha desenvolupat un projecte d'estructuració de Biobancs entre la UB i els seus hospitals universitaris, per tal d'adaptar-se a la nova legislació europea i a la vegada oferir una plataforma que n'afavoreixi l'ús per a la recerca. Així mateix, durant l'any 2008, s'iniciarà un programa de mobilitat d'estudiants de doctorat i de joves investigadors.

Cal fer també esment de la signatura d'un acord amb nou universitats europees més per impulsar una xarxa d'universitats intenses en recerca (IRUN) que volen cooperar a diferents nivells, amb implicació dels estudiants i del personal d'administració i serveis de les mateixes universitats. La segona reunió del comitè executiu es farà a Barcelona coincidint amb la reunió de l'EUA. Igualment remarcable ha estat la signatura acord amb FUNLACE per crear un laboratori mixt a la Facultat de Física (àmbit del sector material i electrònica). S'ha posat així de manifest el caràcter obert i innovador de les nostres facultats a l'hora d'establir vincles imaginatius amb el sector empresarial, en especial amb associacions de PIME.

1.3 Accions de transferència de coneixement i innovació

Les activitats d'innovació del Grup Universitat de Barcelona s'han coordinat i desenvolupat sota la direcció del nou Vicerectorat d'Innovació i Programes Internacionals de Recerca. L'objectiu principal ha estat coordinar les activitats relacionades amb la innovació que es duen a terme des de les fundacions PCB i FBG, així com des de l'Agència per a la Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI), i impulsar la participació de la UB en programes internacionals de recerca com el VII Programa marc I+D, en xarxes internacionals com Eurolife o IRUN, o amb organismes com l'European Science Foundation o l'European Research Council.

En aquests mesos, s'ha iniciat la segona fase de les obres de construcció del PCB, s'està finalitzant l'edifici auxiliar finançat amb el suport del Banc de Santander i Caixa Catalunya i s'està en l'etapa final de la remodelació de l'antic edifici d'administració.

a) Fundació Bosch i Gimpera (FBG)

El més rellevant és indicar que, en el darrer any, s'ha cobert el conjunt d'etapes que han permès la separació de l'activitat de formació continuada dins la nova Fundació IL3-UB i refundant així la Fundació Bosch Gimpera (FBG), centrada ara en la transferència de coneixement, la gestió de projectes de recerca subvencionats pel sector privat, i l'ajut a la

creació d'empreses de base tecnològica i *spin-off* acadèmics a partir del coneixement generat a través de la recerca dels grups de la UB.

Els contractes, convenis i ajuts gestionats per l'FBG fins a finals de novembre representen un total de 16.066.806,21 d'euros, cosa que representa una activitat de 616 projectes (sense incloure projectes europeus). Aquest import és un 9 % superior a l'import de la contractació de l'any 2006 tot i que s'han signat menys contractes que l'any anterior.

Pel que fa a projectes europeus, l'any 2007 s'han contractat 17 nous projectes que representen un import d'1.630.535,76 d'euros. Aquesta activitat contrasta amb els 44 projectes de 2006 com a conseqüència que l'any 2007 ha estat el darrer any del VI Programa marc de la UE, un any de poques convocatòries i uns pressupostos molt limitats.

L'Àrea de Transferència de Tecnologia de l'FBG agrupa les activitats més comuns en les oficines de transferència en especial aquelles activitats en les quals actua com a entitat gestora de les xarxes de referència de la Generalitat de Catalunya que a principis de 2008 assumiran una nova estructuració. Entre les xarxes gestionades podem considerar: Xarxa de Referència en Tecnologia dels Aliments (XaRTA); Xarxa de Referència en Materials Avançats per a l'Energia (XaRMAE); Xarxa de Referència en Química Teòrica i Computacional (XRQTC); Xarxa de Referència en Economia Aplicada (XREAP) i la Xarxa de Referència en Economia i Polítiques Públiques (XPEPP).

L'FBG assumeix igualment les tasques de coordinació, promoció i gestió dels grups que pertanyen a la coordinació del projecte CENIT «SOSTAQUA»; la col·laboració amb la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació en la identificació de la demanda tecnològica empresarial; la participació en el projecte de «clústers» del CIDEM; el Projecte de dinamitzadors tecnològics (DT) amb la Cambra de Comerç; la potenciació de l'acord Marc UB-NEOCIUM; i la presentació de nous grups de recerca a incorporar a la Xarxa IT del CIDEM.

L'FBG, com a entitat promotora de la transferència de la recerca de la UB, cap a la societat, ha estat present en les fires sectorials següents a través de l'espai FITEC (ECOCITY, Saló de l'Equipament per a Ciutats i el Medi Ambient; MAQUITEC; CONSTRUMAT; Saló Nàutic). Igualment, l'FBG ha organitzat les Jornades de Nutrició i Seguretat Alimentària i, conjuntament amb la Red de Fundaciones Universidad-Empresa, es va organitzar una Jornada de Reflexió sobre l'Estratègia de Lisboa.

En relació amb l'Àrea Centre d'Empreses de l'FBG cal manifestar que s'han assessorat 13 projectes de creació d'empresa durant l'any 2007. S'han constituït 2 noves empreses de base tecnològica i s'han presentat 3 sol·licituds als ajuts Gènesi, 6 sol·licituds a Capital Concepte i 2 sol·licituds al préstec Neotec.

Pel que fa a llicència de patents, i en col·laboració amb l'AVCRI, s'han assessorat 52 projectes i s'ha signat un contracte de llicència. L'Àrea Centre d'Empreses ha participat en els equips d'avaluació de 36 nous projectes de transferència AVCRI.

L'FBG porta la representació de la UB en la Xarxa Universitària de Business Angels (Xarxa UNIBA) juntament amb quatre universitats catalanes més: UPC, UAB, UdG i La Salle-URL. L'any 2007 s'han organitzat 16 trobades amb inversors. L'FBG ha presentat un projecte que

es troba en fase de negociació amb inversors. Actualment se'n formalitza la seva relació amb el Keiretsu Forum (el fòrum d'inversors privats més gran dels EUA).

Cal destacar l'assistència a les fires BioEurope i Biobusiness, on s'han portat respectivament 4 i 5 projectes de llicència de patents i s'han mantingut 20 i 15 reunions amb empreses del món farmacèutic de diferents dimensions i procedències. A més, s'ha participat en els projectes següents:

- 2 projectes d'acció coordinats juntament amb altres institucions
- 1 Pla d'acció ordinari de la convocatòria d'ajuts a OTRI 2004
- 1 Projecte *Técnico de Apoyo* 2006 en la modalitat de *técnicos de transferencia*
- 3 projectes de la convocatòria 2005 d'ajuts a OTRI
- 2 projectes de la convocatòria 2006 d'ajuts a OTRI, recentment aprovats.

b) La BioIncubadora PCB-SANTANDER

S'ha procedit a iniciar la segona etapa de la Bioincubadora del PCB, amb el suport financer del Grupo Santander per al bienni 2008-2009. Ocupa 600 m² del nou Edifici Satèl·lit del PCB, situat al lateral de la plaça Baderrida. S'ha efectuat l'elaboració conjuntament amb el PCB del nou Reglament de funcionament de la Bioincubadora PCB-Santander i s'ha fet l'avaluació de les empreses candidates a instal·lar-se a la Bioincubadora i adjudicació d'espais. Se n'han seleccionat deu per entrar a la Bioincubadora a final d'any.

c) Càtedra d'Emprenedoria de la Universitat de Barcelona

Durant aquest any 2007 la Universitat de Barcelona ha aprovat i desenvolupat l'activitat de la denominada Càtedra d'Emprenedoria i ha avançat en la seva definició i posada en marxa sota el guiatge del seu director, el Dr. Jaume Valls, en coordinació amb l'FBG. Entre les activitats que s'han iniciat destaquen: *a)* el foment de la cultura emprenedora (realització del II Workshop de Creació d'Empreses de la UB); *b)* recerca en emprenedoria (actualment ja participa en la xarxa IPREG Europe–Institute for Policy Research in Entrepreneurship and Growth); i *c)* l'FBG assumeix la gestió econòmica de la càtedra atès el seu caràcter transversal, la vinculació amb l'Àrea Centre d'Empreses de l'FBG i la seva futura ubicació en l'entorn del Parc Científic de Barcelona.

Dins la política de promoció de la cultura emprenedora han tingut lloc diverses jornades de foment de la cultura emprenedora: *a)* Dia de l'Emprenedor 2007, amb la ponència «Com protegir la innovació: patents i propietat intel·lectual-industrial». 9a edició dels Premis Barcelona d'Ofici Emprenedora: 2 projectes guanyadors i 1 de finalista; *b)* Curs «Gestió de l'R+D+i i Creació d'Empreses en l'Àmbit de la Biomedicina i la Biotecnologia» que va tenir lloc a la Facultat de Biologia de la UB; *c)* Fira Feina UB (Facultat de Física i Química); i *d)* 7è Concurs d'Idees de Negoci, coorganitzat amb el CIDEM i totes les universitats catalanes.

d) Agència per a la Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI)

Durant l'any 2007 l'AVCRI, agència desenvolupada per la UB de manera pionera i innovadora dins el sistema universitari espanyol, ha dut a terme els treballs de consolidació com a organització a partir de l'eina de gestió Inteum, amb funcionament en xarxa, i la seva implementació, i també la formalització, i implementació, de procediments normalitzats de treball.

L'activitat de selecció de projectes de transferència a partir d'una modalitat de valorització prèvia ha conduït a l'estudi de 37 propostes presentades de les quals s'han escollit 20 projectes. El conjunt de projectes que es troben en alguna fase de millora són 52.

S'ha avançat en els processos de protecció de la propietat industrial. Així, s'han fet 13 sol·licituds prioritàries i 9 extensions de la PCT. El dossier de la UB està format per 25 patents vives, 1 projecte de secret industrial i 1 registre de PI. En la fase de comercialització tenim 15 projectes de comercialització activa, 2 de comercialització restringida com a resultat d'uns 125 projectes de comercialització.

L'AVCRI, individualment o coordinadament amb altres actors del Grup Universitat de Barcelona, ha desenvolupat diversos projectes estratègics entre els quals cal indicar l'acord en el disseny de biblioteques de molècules ChemBioBank amb l'acord en fase de confirmació entre el PCB, USC i l'IMIM. S'ha fet un treball per aconseguir un mapa del coneixement i s'ha coordinat el projecte de BioBancs amb la signatura d'acord de principis entre les institucions participants (UB i hospitals universitaris), la selecció de consultora externa de suport, la selecció d'una mostra representativa de grups a analitzar, i l'inici del projecte amb representants d'institucions (5) i de col·leccions (12) de mostra seleccionada. Anàlisi de situació en relació amb les mostres existents, necessitats i expectatives dels custodis. Anàlisi del compliment de normatives. Anàlisi de *stakeholders* implicats i elaboració informe de resultats de l'Anàlisi Preliminar amb la informació de les anàlisis de situació i de *stakeholders*. Elaboració del Pla de Projecte d'Implantació, consistent en la definició d'objectius, abast, organització, planificació i estimació econòmica de projecte i presentació Proposta Pla d'Implantació.

En relació amb el Programa Projectes de Valorització s'ha fet el disseny de la primera convocatòria i durant l'any 2007 s'ha complert tot el procés d'anàlisi, avaluació externa i determinació dels projectes escollits per entrar en la primera fase del projecte de valorització. La convocatòria es va tancar el 31 de març del 2007 amb 46 propostes rebudes agrupades en tres àrees: Activitats Sanitàries, Tecnologies, Alimentació/Medi Ambient. Del total de 46 propostes rebudes s'ha procedit a avaluar-ne 41. Les 5 restants no complien els criteris del programa. Aquestes 41 propostes es van enviar per ser revisades per 21 avaluadors independents, que van emetre 59 informes i van qualificar les propostes d'excel·lents, bones i febles.

De les 46 propostes rebudes se'n van preseleccionar 13 (10 de prioritàries + 3 com a reserva) després d'avaluar-ne el potencial comercial i la qualitat i situació científicotècnica. Amb aquestes 13 propostes s'han elaborat 9 projectes en forma de dossier complet i s'ha disposat d'estudis de mercat fets per consultors i estudis de patentabilitat també portats a terme per una companyia especialitzada. Una vegada obtinguts aquests informes s'han prioritzat les 9 millors propostes, que han estat acceptades pel comitè conjunt UB – Santander. Per a aquesta primera convocatòria, concretament per l'any 2008, el Grupo Santander hi ha aportat un milió d'euros.

1.4 Accions en l'àmbit de les relacions internacionals i la mobilitat

El volum d'intercanvis i de projectes en què participa la UB continua consolidant-la com un referent de qualitat en l'àmbit europeu i internacional i, per tant, com a important centre d'atracció de docents, investigadors i estudiants estrangers. Aquesta situació ha estat reconeguda internacionalment per la posició que ha obtingut la UB en els rànquings internacionals de Shanghai i del *The Times*, en els quals continua apareixent entre les dues-centes primeres universitats del món com l'única universitat de referència de l'entorn de l'Estat espanyol.

És evident que, avui més que mai, qualsevol universitat ha d'articular els mecanismes necessaris per donar resposta, a través de la tasca educadora i científica que té encomanada, a les exigències que requereix la societat en la qual s'incardina, no només a escala local, sinó també global. Així, s'han continuat impulsant iniciatives per estendre les relacions amb universitats i institucions de recerca i ensenyament superior tant europees com no europees d'arreu del món, des del Magrib, l'Àfrica subsahariana, Amèrica Llatina o Àsia fins a Canadà i els Estats Units. En aquest sentit s'ha de destacar l'aprovació finalment per part del govern xinès de la proposta de creació d'un Institut Confuci a Barcelona, a càrrec de la UB conjuntament amb la UAB i Casa Àsia.

Però també és cert que tota aquesta activitat presenta en aquests moments uns reptes específics que exigeixen donar un impuls important a la política d'internacionalització de la UB, i que s'han de dur a terme amb una forta interrelació i a partir de la creació de sinergies entre els diferents vicerectorats i entre aquests i els centres, el professorat, els estudiants i el personal d'administració i serveis. En relació amb la mobilitat internacional d'estudiants de la UB en els nivells de grau, postgrau i doctorat, s'ha iniciat l'aplicació el curs 2006-2007 de la normativa de mobilitat internacional d'estudiants; s'han reorganitzat les diverses convocatòries de places de mobilitat adreçades als estudiants; i s'han establert dues convocatòries d'ajuts econòmics de la UB a estudiants que fan una estada en una universitat estrangera, la primera organitzada conjuntament pel Vicerectorat de Política Internacional i Mobilitat i el Vicerectorat d'Estudiants i la segona conjuntament amb la Fundació Bancaja.

a) Mobilitat internacional cap a la UB

El curs acadèmic 2006-2007, la UB ha rebut 1.824 estudiants en estades temporals, cosa que significa un 3,6 % dels estudiants de la UB matriculats en primer i segon cicle. Aquesta xifra situa la UB com la primera universitat pública de destinació dels estudiants estrangers a Catalunya, dels quals rep un 31,6 %. D'aquests, 1.201 han vingut a la UB en el marc del programa Erasmus (principalment d'Itàlia, Alemanya, França i Portugal), un 27,6 % dels estudiants estrangers Erasmus que acullen les universitats catalanes, i és també aquí la UB la primera universitat de destí a Catalunya. A més, 4.400 estudiants estrangers (principalment de Mèxic, Colòmbia, Argentina, i Itàlia) s'han matriculat com a estudiants ordinaris en els nostres cursos oficials i en els títols propis. D'aquests, 2.665 s'han matriculat als ensenyaments oficials, i això representa prop d'un 5 % (1.772 al grau, 218 al màster i 675 al doctorat), i 1.737 als ensenyaments no oficials.

Igualment, s'ha atès a través del programa d'acollida de professors i investigadors estrangers de l'Oficina de Mobilitat i Programes Internacionals més d'un centenar (113) de professors i

investigadors convidats o contractats per la UB, als quals cal sumar-hi els 64 professors europeus que ens han visitat en el marc del programa Erasmus.

Una altra dada significativa ha estat la tramitació per la mateixa oficina de 1.325 permisos de residència d'estudiants i 50 expedients per legalitzar l'estada de professors convidats o contractats per la UB.

b) Mobilitat internacional des de la UB

Un total de 754 estudiants de la UB han participat en programes de mobilitat internacional durant el curs 2006-2007, i això no representa més que un escàs 1,5 % dels estudiants matriculats en primer i segon cicle el curs acadèmic 2006-2007, i un 20,6 % dels estudiants catalans de les universitats públiques que marxen a estudiar temporalment a l'estranger, per darrere de la UPC (28,7 %) i la UAB (24 %).

D'altra banda, 677 estudiants de la UB han cursat part dels estudis en diferents universitats europees en el marc del programa Erasmus (principalment a Itàlia, França, el Regne Unit i els Països Baixos), cosa que representa sobre un 20 % del total d'estudiants catalans que han marxat (però no supera l'1,3 % dels estudiants matriculats a la UB en ensenyaments de primer i segon cicle); mentre que 77 estudiants més ho han fet en el marc d'altres programes de mobilitat. Aquestes xifres, però, reflecteixen una tendència decreixent comuna a força universitats espanyoles. D'aquests estudiants, 431 han obtingut l'ajut de la convocatòria del Vicerectorat de Política Internacional i Mobilitat i del Vicerectorat d'Estudiants; 300 han obtingut l'ajut de la convocatòria del Programa de beques internacionals Bancaja; 249 han obtingut l'ajut de l'AGAUR; i 435 han rebut una subvenció total o parcial per fer cursos d'idiomes a l'Escola d'Idiomes Moderns.

En aquest context, molt especialment, s'ha d'afavorir la mobilitat dels estudiants de la UB. Des de l'equip de govern s'han iniciat les actuacions necessàries perquè els estudiants de la UB puguin accedir a unes condicions adequades per dur a terme una part del seu programa acadèmic en una institució estrangera.

Pel que fa a la mobilitat internacional del personal docent i investigador, on les dades són més difícils de precisar ja que sovint té lloc en el marc de projectes de recerca o directament en el marc de les relacions acadèmiques del professorat dins del mateix departament, el curs acadèmic 2006-2007 s'han produït 42 mobilitats docents en el marc del programa Erasmus; 14 mobilitats dins del programa «Programa nacional de ayudas para la movilidad de profesoras de universidad e investigadoras españolas y extranjeros» l'any 2006 i la concessió de 12 noves mobilitats pel 2007; i 42 mobilitats en el «Programa d'estades de recerca fora de Catalunya», a més d'aquelles mobilitats, com s'ha dit, que s'articulen directament dels departaments de la UB.

c) Projectes de cooperació educativa universitària

Pel que fa al personal docent i investigador, s'ha promogut la participació en projectes educatius d'abast internacional convocats per organismes nacionals i internacionals, amb mesures com ara la reorganització de les diverses convocatòries adreçades al PDI, tant pròpies com externes, així com amb l'establiment d'una nova convocatòria per al PDI relativa

a pactes de cooperació al desenvolupament, que s'afegeix a la ja existent d'activitats de desenvolupament internacional.

El nombre de projectes educatius i/o de cooperació internacional als quals participa la UB la situen també com un referent entre les institucions d'educació superior estrangeres: 22 nous projectes en el marc del programa Sòcrates, més 15 projectes en el marc d'altres programes de cooperació educativa de la Unió Europea. A aquests cal sumar-hi la concessió de 19 projectes a la convocatòria 2007 del Programa de Cooperació Interuniversitària amb Iberoamèrica (MAE), 15 projectes a la convocatòria del Programa de cooperació interuniversitària amb Tunísia i Marroc (MAE), 4 projectes a la convocatòria del Programa hispanobrasiler de cooperació interuniversitària (MEC), a més dels 26 projectes d'activitats de desenvolupament internacionals i els 9 projectes de cooperació al desenvolupament atorgats pel Vicerectorat de Política Internacional i Mobilitat de la UB.

d) Cooperació al desenvolupament

Juntament amb les activitats pròpies de docència, recerca i transferència del coneixement, l'acció de la UB en matèria de cooperació al desenvolupament també ha estat remarcable. La Universitat és també i potser, sobretot, l'espai de formació de persones compromeses amb el seu entorn social, el més immediat i també el més llunyà, l'espai, en definitiva, de formació de ciutadans crítics i oberts, ciutadans disposats a participar en la resolució de les problemàtiques d'aquest entorn que els envolta, amb les eines científiques i acadèmiques suficients que la institució universitària els proporciona.

Qüestions com ara la lluita contra determinades malalties especialment esteses en els països del Sud —malària, VIH, oncocercosi, esquistosomiasi—, la gestió dels recursos hídrics en regions amb climes àrids, la formació d'educadors, la gestió mediambiental i la gestió de residus, la promoció econòmica a partir de la valorització del patrimoni cultural i mediambiental, la posada en marxa i el seguiment de processos electorals i la millora de la governabilitat en situacions de postconflicte, són només algunes de les àrees de treball en les quals desenvolupen el seu compromís membres de la nostra comunitat universitària i la institució en conjunt. Nicaragua, el Salvador, Colòmbia, Bolívia, Moçambic, Cap Verd, Guinea Equatorial, Senegal, Mauritània, Marroc, Algèria, Palestina, Afganistan o el Tibet són alguns dels països i territoris a on es posen en pràctica accions de solidaritat i de cooperació per al desenvolupament.

e) Participació en xarxes internacionals

També s'ha incrementat la participació activa de la UB en les xarxes internacionals en què participa —la incorporació per primera vegada de la UB en la Junta Executiva del Grup de Coïmbra n'és una mostra—, així com la invitació feta a la UB per participar com a membre de ple dret al recentment creat Fòrum Internacional d'Universitats Públiques, amb una participació restringida a una universitat per país (20 països en total), i a la xarxa IRUN; i naturalment, la propera celebració a la UB de la Conferència de primavera de l'EUA (Associació Europea d'Universitats).

2 Activitats en relació amb la comunitat universitària

2.1 Accions de política de professorat

a) El Pacte de dedicació del professorat

El punt fonamental de la política de professorat ha estat l'aprovació a l'últim Consell de Govern del Pacte de dedicació del professorat a temps complet de la UB (PDP) per la importància que representa el fet de considerar la dedicació del professorat no com a crèdits docents impartits sinó com la dedicació global que fa a la institució considerant-ne el conjunt de missions de la Universitat.

Aquest document implica un nou sistema d'entendre la dedicació del professorat, que incorpora no tan sols la docència, que eren els POA, sinó també totes les tasques que fa el professorat per a la Universitat. Comencem així, des de dintre, a generar nous conceptes que han d'incorporar-se en el saber fer de les institucions. El professorat té, com la Universitat, tres missions fonamentals, docència, recerca i transferència de coneixement, i ho ha de fer contribuint també a la millora de la institució. Si bé és cert que fer de tot i fer-ho bé és impossible, resulta important que en l'estructura de la Universitat hi hagi percentatges equilibrats de dedicació a les diferents missions. I tot plegat cal vincular-ho amb polítiques estratègiques de centres, departaments i de la mateixa Universitat que, a més, formen part del discurs cap a l'exterior.

b) Convocatòries de places de professorat

Segons la política de professorat del Programa a les eleccions a rector de la Universitat de Barcelona, i donant com a punt prioritari el relleu generacional de les nostres plantilles, aquest curs acadèmic (2006-2007) s'han acollit al pla de jubilació anticipada 52 professors funcionaris.

RELLEU GENERACIONAL (PLA DE JUBILACIÓ)

	2005-2006	2006-2007
PROFESSORAT FUNCIONARI QUE S'HA ACOLLIT AL PLA DE JUBILACIÓ ANTICIPADA	23	52
PROFESSORAT (FUNCIONARI I CONTRACTAT) JUBILAT PER ALTRES CAUSES (forçoses, per incapacitat, voluntàries)	44	47

Aquest curs s'han fet diferents concursos, tant de categories de professor de caràcter permanent com temporal. Dins de la convocatòria de places de funcionaris (catedràtics i titulars), s'han fet convocatòries de promoció a catedràtic d'universitat sempre que es compleixi el II Pla de promoció de la Generalitat (temps complet, avaluació docent positiva i dos sexennis de recerca), i d'estabilització a titular de figures a temps complet (fonamentalment lectors i professors interins, i algun investigador Ramón y Cajal)

Places convocades a concurs d'accés de professorat funcionari

	Setembre de 2007
Catedràtic d'universitat	21
Titular d'universitat	24
Titular d'escola universitària	1
Catedràtic d'universitat vinculat	4
Titular d'universitat vinculat	8
TOTAL	58

Dins del Programa Serra i Hünter s'ha convocat per primera vegada una plaça de catedràtic contractat i places d'agregat vinculades a institucions sanitàries. Igual que en anualitats anteriors s'han convocat places d'agregat i places de col·laborador permanent (un total de 32 places) que corresponien a situacions especials com ara l'adscripció del CESNID, la regularització de professorat interí de Treball Social, i el programa propi de la UB.

El quadre següent respon a la convocatòria del professorat contractat permanent

Places convocades a concurs de professorat contractat permanent

	2007
Prof. agregat	41
Prof. catedràtic contractat vinculat	1
Prof. agregat vinculat	15
Prof. col·laborador permanent	32
TOTAL	89

Dins de la convocatòria de professor de caràcter temporal, destaquem les convocatòries de places de figures a temps complet que hem fet per regularitzar els anomenats *falsos associats*.

Convocatòria de places de professorat temporal (desembre de 2006)	9 places
Convocatòria de places de professorat col·laborador permanent (febrer de 2007)	5 places
Convocatòria de places de professorat col·laborador temporal (abril de 2007)	19 places
Convocatòria de places de professorat temporal (juny de 2007)	43 places
TOTAL	76 places

c) L'exigència del requisit de competència lingüística

En totes les convocatòries de professorat permanent (funcionari i laborals) s'han introduït criteris de caràcter estratègic, d'internacionalització i de projecció científica de l'activitat acadèmica del professorat. Les comissions que resolen els concursos han de tenir en compte,

com a criteri general i entre els altres criteris, l'adequació del candidat o candidata a les prioritats docents i investigadores de la Universitat, l'especial implicació i participació en xarxes i projectes internacionals, així com la competència lingüística en llengua anglesa o en una altra llengua estrangera d'ús internacional en l'àmbit de la disciplina.

Els candidats a places de contractació permanent han d'acreditar el nivell de coneixement de la llengua catalana, tant en l'expressió oral com en l'escripta, de conformitat amb allò que s'estableix a la legislació vigent. Per als aspirants que no poden acreditar documentalment el nivell de coneixement de llengua catalana, els Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona faciliten els mecanismes per obtenir-lo dins el termini de presentació de sol·licituds. Excepcionalment, per als aspirants que no puguin presentar juntament amb la sol·licitud la documentació acreditativa del coneixement de la llengua catalana, i en el cas dels aspirants estrangers, els que no puguin acreditar un coneixement adequat del castellà, podran sol·licitar al rector l'exempció d'aquest requisit sobre la base del seu currículum. El rector resoldrà a la vista d'un informe preceptiu no vinculant emès per la Comissió de Política Científica de la Universitat de Barcelona. En cas d'estimar la sol·licitud, resultarà d'aplicació el que s'estableix a l'article 5.3. del Reglament d'usos lingüístics de la Universitat de Barcelona.

d) La promoció de la formació i mobilitat del professorat

Hem plantejat, així mateix, la necessitat d'aprofundir en la naturalesa de determinades titulacions i també de trobar mecanismes que permetin incentivar la recerca en àrees tradicionalment deficitàries. Dins d'aquesta perspectiva la Universitat de Barcelona va aprovar un «Programa de formació per a professorat amb contractació temporal». L'objectiu de la convocatòria és facilitar la mobilitat i per tant millorar la formació del professorat amb contractació de caràcter temporal perquè puguin fer estades en universitats o centres de recerca o de creació europeus a fi de millorar els seus currículums tant en l'aspecte docent com de recerca i poder aconseguir així els mèrits necessaris per afrontar els processos d'acreditació establerts en la legislació vigent.

D'aquest programa en poden gaudir 20 professors cada curs acadèmic (10 professors cada semestre). En el primer període es van presentar 14 sol·licituds, i es van concedir 10 ajuts. El programa del Ministeri d'Educació i Ciència «José Castillejo», ha adjudicat al professorat de la UB un total d'11 ajuts per al curs 2007-2008, amb objectius plenament coincidents amb el programa de formació de la UB.

e) Altres actuacions

Entre les altres actuacions de política de professorat dutes a terme en aquest període, cal indicar, en primer lloc, l'aprovació del I Conveni del PDI laboral i el que ha significat per a la Universitat de Barcelona.

- Adequació salarial amb els efectes retroactius establerts en el conveni (des de gener de 2004).
- L'edat de jubilació del professorat contractat passa a ser 65 anys.

Ha tingut com a conseqüència la jubilació anticipada de 17 professors el setembre de 2007 (associats i associats mèdics).

- Percepció de complements bàsics (recerca i docència) del personal contractat.
Fins al moment ha tingut com a conseqüència el reconeixement d'un total de 237 trams de docència per al professorat lector i d'Agregat.
Ha comportat fins el moment el reconeixement d'un total de 111 trams de recerca amb efectes des de gener de 2006 i de 47 trams de recerca amb efectes des de gener de 2007 (pendents d'aplicació en nòmina).
- Percepció del complement per antiguitat del personal contractat permanent.
Ha comportat fins al moment el reconeixement d'un total de 281 triennis.
- En el concurs per a la provisió de professorat contractat temporal publicat el mes de juny de 2007, s'ha regularitzat la provisió de 279 places de professorat associat, amb el requisit d'activitat professional externa.

D'altra banda, una altra consideració rellevant és l'aprovació de tot el procés per a l'adjudicació dels mèrits de gestió. En aquest marc, la Universitat de Barcelona ha tramitat per al seu professorat la proposta següent de reconeixement de complements per mèrits de gestió:

Efectes de gener de 2006:	240 propostes de 1r tram
	34 propostes de 2n tram
	1 proposta de 3r tram
Efectes de gener de 2007:	19 propostes de 1r tram
	21 propostes de 2n tram
	12 propostes de 3r tram

Finalment, i pel que fa a la contractació d'investigadors postdoctorals, durant el curs 2006-2007, s'han formalitzat un total de 15 contractes d'investigadors postdoctorals, a càrrec de projectes de recerca o de convenis.

2.2 Accions de política de personal d'administració i serveis

a) L'elaboració de la relació de llocs de treball (RLT)

La continuació dels treballs encaminats a l'elaboració de la relació de llocs de treball han constituït una de les prioritats d'aquest àmbit. Al mes de novembre han finalitzat les fases prèvies a la valoració de llocs corresponents a l'elaboració de l'RLT del PAS, amb la conclusió dels seus diferents apartats: descripció de funcions i llocs tipus, elaboració del mapa de llocs de treball, determinació de la formació per a cadascun dels llocs i atribució de condicions específiques dels llocs relacionades amb la jornada, la forma de provisió del lloc i, si escau, els requisits per accedir-hi.

També ha finalitzat la revisió i l'actualització dels organigrames de les unitats administratives i de serveis de tota l'organització universitària. Aquesta tasca té un impacte important, sobretot en àmbits transversals i de serveis, que no van ser estructurats orgànicament amb el Model organitzatiu de la gestió, de l'any 2003.

Així mateix, s'ha fet entrega als òrgans de representació (octubre de 2007) de la proposta de *Manual de valoració de llocs de treball*, un cop aprovat per la Comissió Assessora de l'RLT, per a la seva negociació. Correspon ara que una comissió paritària integrada per membres d'aquests òrgans i de la gerència efectui la valoració dels llocs de treball amb l'assignació d'una ponderació per poder elaborar, posteriorment, una proposta de retribució econòmica.

Aquesta és la darrera etapa de l'RLT, prèvia a l'aprovació per part del Consell de Govern i el Consell Social de la UB.

L'RLT ha de servir de base per dissenyar i desenvolupar una política de promoció i de qualificació professional, i per impulsar la gestió per competències. Dur a terme tot aquest procés amb credibilitat i amb total implicació dels treballadors requereix del Rectorat la concreció econòmica dins del marc del Pla de viabilitat de la UB 2008-2013. Con a element de partida s'ha cregut convenient disposar d'una previsió global a les activitats resultants de la implantació de l'RLT de 4 milions d'euros amb un període de consolidació de tot el procés de tres anys (2008-2010).

b) Altres actuacions de política de personal d'administració i serveis

Altres actuacions en aquest àmbit de la comunitat universitària es poden resumir en els apartats següents.

Secretaries d'estudiants i docència

El Pla d'ordenació de les secretaries d'estudiants i docència, que es preveu que tingui plena operativitat el proper gener de 2008, comporta tant la creació de nous llocs de treball com modificacions de nivell que conduiran a la promoció professional de més del 50 % de la plantilla de les secretaries. Aquest Pla d'ordenació respon al compromís adquirit d'adaptar les estructures administratives de les secretaries per resoldre la urgent necessitat de racionalització d'aquest àmbit, que va quedar pendent amb la implementació de l'any 2003 del Model organitzatiu de la gestió, i, alhora pretén donar resposta a la indispensable integració a l'espai europeu d'educació superior, tenint en compte que la complexitat de l'esmentat procés d'integració, amb tota seguretat, conduirà a la revisió constant de les estructures de la UB i especialment de les més directament vinculades a la docència, com ara les secretaries d'estudiants i docència. S'ha incorporat com una millora a aquest procés, com a resultat de l'opinió justificada de la Conferència de Degans i Directores de Centres així com de la demanda del mateix Comitè de PAS, en relació amb el fet que totes les places tinguin nivell 24, independentment de la mida del centre, com a resultat de la voluntat d'un ràpid aprenentatge i innovació en tots els àmbits de treball.

Convocatòria de places i concursos

Durant l'any 2007, en el marc d'un procés d'estabilització de personal interí, han pres possessió de les places 74 auxiliars administratius després de superar les oposicions corresponents. Han estat convocats 3 concursos de trasllat de personal funcionari amb un total de 191 places i, s'han cobert, pel sistema de lliure designació, 3 places d'administrador/a de

centre. Actualment està en procés el concurs de trasllat d'ajudants d'arxius i biblioteques (8 places) i s'han elaborat les bases de les properes oposicions de tècnics d'administració, facultatius de biblioteques i administratius. Pel que fa al personal laboral, durant l'any 2007 s'han cobert, pel torn de trasllat i promoció, 54 places de les 109 convocades. Actualment, les 55 places restants estan en procés de selecció de personal de nou ingrés.

V Conveni de PAS laboral

El 12 de juliol de 2007 es va signar l'Acord per al tancament de la negociació del V Conveni de PAS laboral de les universitats públiques catalanes.

Pla d'estabilització

En línia amb l'impuls que es pretén conferir a una política de personal ferma i coherent amb el compromís de reduir la temporalitat, durant el mes d'abril es va fer arribar al Comitè d'Empresa una proposta d'estabilització del PAS laboral temporal de la nostra Universitat formulada després de l'anàlisi de recents modificacions legislatives en la matèria i de les necessitats reals, estructurals i conjunturals, de personal.

Reglament de provisió de llocs de treball de PAS-F

En l'àmbit de provisió de llocs i de la promoció professional del PAS, amb l'objectiu d'actualitzar la normativa de la nostra Universitat i donar resposta a les qüestions sorgides de l'experiència acumulada en la seva gestió, s'ha iniciat, durant el mes de juliol d'enguany, la negociació d'una innovadora proposta de reglament de provisió de llocs de PAS funcionari a través del seu lliurament a la Junta de PAS del document del barem proposat per als concursos de provisió, document presentat alhora a una representació de les administracions de centre, àrees transversals, Gerència i Secretaria General.

Formació i mobilitat del PAS

En la convocatòria de l'AGAUR per a l'any 2007, 10 persones de la UB han obtingut un dels ajuts de mobilitat concedits al PAS de les universitats públiques catalanes, que comporta el desplaçament a una altra institució o universitat. En una línia semblant es preveu la convocatòria de la UB i per a l'any 2008 de 8 estades a altres universitats amb l'objectiu de compartir experiències i coneixements. La Comissió de Formació de PAS treballarà les condicions d'aquesta convocatòria.

Pel que fa a les accions encetades per a la tercera llengua, 15 persones del PAS han gaudit, l'any 2007, d'estades de quatre setmanes a la Universitat de Bristol per millorar el seu nivell d'anglès. Prèviament va tenir lloc la primera convocatòria d'acreditació de coneixements d'anglès, en la qual van participar 38 persones. Està previst repetir la convocatòria de 15 estades a la Universitat de Bristol per a l'estiu de 2008.

En darrer lloc, i a banda d'altres actuacions en què treballa la Comissió de Formació del PAS, està en tràmit la resolució de la convocatòria per a «formadors interns de PAS» que obeeix al

desig de fomentar que la formació continuada del PAS sigui impartida també per professionals de la UB. S'han presentat 80 peticions, de les quals 16 són de PDI i 64 de PAS.

2.3 Accions en relació amb l'alumnat

Pel que fa a les accions dutes a terme en relació amb l'alumnat, voldria subratllar, en primer lloc, d'una banda, el meu ferm compromís d'impulsar la participació en els òrgans de representació; i, d'altra banda, la meva consideració i el meu reconeixement respecte de la tasca que els representants dels estudiants han fet.

En aquest sentit, he reiterat en diverses reunions, especialment del Consell de Govern, o, per exemple, en la darrera sessió del Claustre, que és erroni el concepte que, tant dins com fora de la Universitat, es manté respecte de la nul·la implicació dels estudiants en l'organització de la mateixa Universitat. Molt sovint és un problema d'informació i d'aconseguir que els estudiants puguin conèixer, a través dels seus representants, les orientacions generals de la política universitària que s'impulsa en el marc europeu conegut com a *procés de Bolonya*, o les dimensions concretes que s'impulsen o es decreten des del MEC o des de la Generalitat. És en aquest context on es prenen les decisions al si de la nostra Universitat i on un coneixement significatiu i una participació activa dels estudiants continuen sent cabdals per donar-li més contingut i rellevància internament, però també externament. Espero que, per exemple, la comprensió de la delicada situació econòmica actual de la Universitat, i de tot el sistema universitari de Catalunya, pugui també mobilitzar els estudiants.

Tot això va lligat a una altra consideració, que també he fet en més d'una ocasió, en el Claustre, en el Consell de Govern o, la darrera oportunitat, durant la llarga reunió que vaig mantenir amb els estudiants tancats el passat 14 de novembre a les facultats de Filosofia i Geografia i Història. És la consideració que, tot sovint, els seus documents i les seves plataformes reivindicatives estan excel·lentment construïts i són compartibles i assumibles en un elevat percentatge. El que fa falta és tenir el màxim d'informació possible i obrir un diàleg constant i enriquidor per a totes les parts respecte de la situació actual i del model de futur de les universitats. No sols per als estudiants que actualment cursen estudis, sinó també pensant en els futurs estudiants.

És per això que en aquesta part de l'Informe s'aborden especialment dos aspectes: d'una banda, la creació del Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE) i les actuacions i programes específics adreçats a l'alumnat i al futur alumnat; i de l'altra, les mesures destinades a incrementar la participació de l'alumnat en l'activitat universitària i als òrgans de govern.

a) La creació del Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE) i les actuacions i programes específics adreçats a l'alumnat i al futur alumnat

Un dels aspectes més rellevant de l'actuació en relació amb l'alumnat ha estat la creació del Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE). Aquest servei es crea amb l'objectiu d'atendre d'una manera personalitzada l'alumnat i futur alumnat de la UB, per facilitar-li l'assessorament, el suport i l'ajut necessaris durant tot el període d'aprenentatge, així com la seva formació integral en el marc de l'espai europeu d'educació superior. El SAE durà a terme també tasques de suport als professors coordinadors del PAT.

El servei s'ubicarà, previsiblement en el segon semestre del curs acadèmic, a l'edifici Florença, en el qual a més dels espais destinats a les tasques administratives, s'articularen espais destinats a l'atenció dels estudiants tant per donar-los informació com per oferir-los orientació vocacional, acadèmica i professional. Els estudiants podran gaudir també d'una petita sala d'autoconsulta.

Igualment, es preveu l'obertura de punts d'atenció a l'estudiant en els diferents campus. En una primera fase, es posaran en funcionament el PAE de l'Edifici Històric i el PAE del Campus de la Vall d'Hebron.

Tot seguit, es fa una relació de les principals actuacions i programes específics adreçats a l'alumnat i al futur alumnat

a) Alumnat

a.1) Feina UB – Inserció i Orientació Laboral

1. Web sobre inserció i orientació professional transversal per a tots els estudiants i titulats UB.
2. Jornades d'orientació professional als centres.
3. Cursos, tallers i seminaris de formació en competències transversals.
4. Assessorament especialitzat per a la inserció laboral – Club Feina.
5. Entrevistes d'orientació professional.
6. Accés als programes i recursos de Porta 22 de l'Ajuntament de Barcelona.
7. Col·laboració i suport en els fòrums d'ocupació singulars dels centres.

a.2) Programa de convivència intergeneracional de la Fundació Viure i Conviure

- Durant el curs 2006-2007 s'han presentat 91 sol·licituds, de les quals s'han establert 61 convivències, 27 corresponents a nous estudiants i 34 que provenien d'anys anteriors. Segons dades proporcionades per la Fundació, la UB és la Universitat (de tot Espanya) que més convivències aporta al Programa.

a.3) Programa Fem Via (atenció als estudiants amb necessitats especials)

1. Acollida i entrevistes als estudiants discapacitats de nou accés per a la detecció de les necessitats i consegüent inclusió a la UB.
2. Assessorament i suport continuat als estudiants discapacitats durant els estudis.
3. Col·laboració d'estudiants de suport als alumnes discapacitats (curs 2006-2007 = 52).
4. Participació en la convocatòria d'ajuts de la Generalitat (AGAUR) per col·laborar en el finançament dels recursos materials, ajuts tècnics i personals a fi de garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat amb discapacitat (UNIDISCAT).
5. Participació en la Comissió Tècnica UNIDISCAT per a l'elaboració d'informes i estudis per elevar al CIC per tal de millorar la inclusió dels alumnes discapacitats.
6. Estudis de barreres arquitectòniques i de comunicació.
7. Signatura de conveni amb Adecco per facilitar la inserció laboral dels discapacitats.

Dades d'alumnat amb discapacitat:

- Curs 2006-2007: 183 alumnes, dels quals 41 van ser de nou ingress.
- Curs 2007-2008: 230 alumnes, dels quals 47 són de nou ingress.

a.4) Assegurança obligatòria

1. Reunió amb l'Institut Nacional de Seguretat Social per tractar les condicions actuals de l'assegurança obligatòria i proposar-ne una necessària millora. Trasllat de les necessitats d'actualització de les condicions a la sectorial corresponent de la CRUE.
2. Millores en la pàgina web de l'assegurança obligatòria amb la incorporació de les prestacions de la pòlissa i de la informació corresponent a la prestació de suport psicològic subvencionat a l'alumnat.

b) Futurs estudiants:

1. Assistència a fires i salons (Girona, Valls i Saló de l'Ensenyament).
2. Jornades d'orientació (Sabadell, Sant Boi, Badalona, Liceu Francès i Col·legi Alemany).
3. Jornades de portes obertes als centres UB.
4. Programa d'acollida al nou alumnat (sessions informatives de tots els centres).
5. Col·laboració en activitats als centres «Jo Bioquímica», «Fem Química al Laboratori», «Experiments de Física» i «Excursions de Geologia».
6. Apropa't a la UB.
7. Premi Comunica't.
8. Elaboració Especial Revista UB.
9. Elaboració Pòster Informatiu d'Activitats per als Centres de Secundària.

b) Mesures destinades a incrementar la participació de l'alumnat en l'activitat universitària i als òrgans de govern

A títol de consideracions prèvies, val a dir que les accions que s'han fet i que s'especifiquen a continuació tenen com a base els principis següents:

- Els estudiants han d'estar informats sobre les possibilitats de participació en la gestió i establir una metodologia de diàleg on la transparència sigui el fil conductor.
- Els estudiants han de percebre la importància de la seva participació en les decisions de la Universitat, per això és fonamental la transparència en la informació que facilita la confiança en la institució.
- Els estudiants han de sentir que veritablement es compta amb la seva participació, i en aquest sentit són importants les reunions mensuals del vicerector amb la Comissió Permanent del Consell d'Estudiants per tal de rebre demandes i d'informar-los de l'estat de la qüestió i les gestions que es duen a terme, i també les reunions consultives en situacions excepcionals en decisions que els afecten molt directament.
- S'ha d'intentar tenir representants diferents en cada comissió delegada del Consell de Govern per tal d'evitar que siguin sempre els mateixos i finalment acabin per no assistir a les reunions per saturació.
- S'ha d'implicar en els processos els equips de govern i les secretaries dels centres.
- Publicitar amb la màxima eficàcia les eleccions d'estudiants i facilitar la presentació de candidatures.

Aquestes mesures es poden subdividir en mesures de participació en l'activitat universitària i mesures de participació en els òrgans de govern i tot seguit se'n relacionen les principals actuacions.

1) Mesures de participació en l'activitat universitària

- El Vicerectorat d'Estudiants atorga subvencions per a la creació i gestió d'associacions i per al finançament d'altres activitats dels estudiants, d'acord amb el mateix Plenari del Consell de l'alumnat.
- La participació en el grup de treball de les Universitats Catalanes, coordinat per la UPF sobre «Participació dels estudiants a la vida universitària» per part de la Unitat d'Organització i Atenció a Estudiants i Centres de l'Àrea de Planificació i Serveis Acadèmics.
- La col·laboració en l'estudi de la Universitat Autònoma de Madrid sobre «Participación estudiantil en las universidades españolas», aportant la informació respecte a la nostra Universitat.
- La consolidació del Portal de MónUB i dels webs dels centres com a eina d'informació, difusió i participació dels estudiants.
- El suport tècnic i de recursos materials i personals per a l'actualització de la pàgina web dels mateixos estudiants.
- Les activitats de participació de l'alumnat en l'activitat universitària que reben el suport i l'impuls institucional, com per exemple:
 - El programa FEM VIA per aconseguir la plena integració dels estudiants amb alguna discapacitat física o sensorial perquè la seva activitat acadèmica es desenvolupi amb total normalitat.
 - La Lliga debat UB.
 - Campionats nacionals i estrangers en diverses modalitats esportives.
 - Els Blocs de Biblioteques i de l'Oficina de Mobilitat i Programes Internacionals.
 - La Borsa d'intercanvi lingüístic
 - Bicicampus
 - Bústia de participació al Pla estratègic Universitat de Barcelona Horitzó 2020
 - XX Aniversari de la Facultat de Filosofia: espai virtual de projecció i comunicació.
 - Premis/concursos convocats per diferents unitats de la UB:
 - Concurs de cartells Dibusport (Servei d'Esports)
 - Concurs de grups de música universitaris (Xarxa de Dinamització Lingüística)
 - Concurs de fotografia de la natura (Centre de Recursos de Biodiversitat Animal)
 - Concurs per elegir el disseny de la carpeta UB (Unitat de Comunicació)
 - Premi a la qualitat lingüística Carme Serrallonga (Xarxa de Dinamització Lingüística)
 - Premi AIET de Teatre Universitari «Josep Robrenyo» (Associació AIET)
 - Premi Arrelats de narrativa breu (Xarxa de Dinamització Lingüística)
 - Premi «Contradiction» de Literatura Personal (Unitat d'Estudis Biogràfics)

- Premi Claustre de Doctors (Claustre de Doctors)
- Premi de poesia (Xarxa de Dinamització Lingüística)
- Premis del Consell Social de la UB als millors treballs científics derivats d'una tesi doctoral llegida a la Universitat de Barcelona (Consell Social)
- Premis de fotografia Doctor Joan Miquel (Museu de Farmàcia Catalana)
- Premi d'assaig filosòfic Pensa (Xarxa de Dinamització Lingüística)
- Premi Gemma Rosell i Romero d'investigació biomèdica per a l'alumnat (Facultat de Medicina)
- Premi literari Francisco Marsá per a alumnes d'espanyol (Estudis Hispànics)
- Premi Pau Vila (Institut de Ciències de l'Educació ICE)
- Premi Sent Soví de Literatura Gastronòmica (Universitat de Barcelona i Fundació Ferrer Salat-Freixenet)

2) Mesures de participació en els òrgans de govern

- El primer trimestre del proper any s'han de fer les eleccions dels representants dels estudiants en els òrgans de govern de la UB (Claustre, Junta de Facultat/Escola Universitària i consells d'estudis), i en aquests moments s'està elaborant un nou Reglament d'eleccions a òrgans col·legiats i referèndums de l'alumnat de la UB. En aquest sentit els estudiants reben el suport i la col·laboració del Vicerectorat d'Estudiants en aquells aspectes que puguin necessitar d'aclariments o consultes.
- A partir de l'aprovació de l'esmentat Reglament es procedirà a l'adequació de l'aplicació informàtica que dona suport a la gestió de tot el procés i a l'actualització i millora de la pàgina web específica d'eleccions.
- Els estudiants poden conèixer en tot moment quins són els seus representants en els diferents òrgans de govern consultant l'apartat de «Representació als òrgans de govern» des del Portal MónUB.

2.4 El Pla d'igualtat de gènere de la Universitat

Des de la constitució de la Comissió per a la Igualtat de Gènere a la Universitat de Barcelona, el 8 de març de 2007, s'han posat en funcionament una sèrie d'anàlisis per determinar el punt de partida de la UB quant a la situació de les dones pel que fa a la igualtat de gènere. El conjunt de dades, obtingudes amb el suport de la unitat d'Informació, Avaluació i Prospectiva (IAP), han estat presentades al Consell de Govern i publicades recentment a través del web de la Comissió per a la Igualtat. La posada en marxa d'aquest nou espai virtual, el dia 25 de novembre, coincidint amb el Dia Internacional contra la Violència envers les Dones, apleix un dels encàrrecs fets a les universitats a partir de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. El web vol esdevenir un catàleg dinàmic d'activitats i estudia com apropar a la comunitat universitària materials i recursos avalats per la Comissió per a la Igualtat.

La importància que dono a aquest tema s'evidencia en el fet que es tractés com a tercer punt de l'ordre del dia del Claustre del 30 d'octubre. Com a conseqüència d'aquest fet, el meu

informe anual pot ser més concret, ja que l'acta del Claustre anterior, de què disposem i que hem aprovat avui, hi fa una àmplia referència.

Finalment, en el proper Consell de Govern del dia 17 de desembre es presentarà la proposta de Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes de la Universitat de Barcelona, document elaborat per la Comissió, a la qual agraeixo des d'aquí l'esforç que està fent per posar aquest objectiu al primer pla de l'actualitat de la nostra Universitat i acomplir l'acord pres pel Consell Interuniversitari de Catalunya de tenir plans d'igualtat a totes les universitats catalanes abans del 31 de desembre de 2007. El document s'estructura en un Pla d'acció per al bienni 2008-2009 i consta de quinze blocs d'accions i activitats. Entre les accions urgents, hi consta la creació d'una unitat estructural estable de la igualtat de la UB, en el marc de la disposició addicional dotzena de la Llei orgànica 4/2007, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, d'Universitats. A més, es fan unes propostes per millorar la presència equilibrada d'homes i de dones en els òrgans de govern i les comissions, tasca que ja s'ha anat implementant des del Rectorat en els darrers mesos.

2.5 Accions i altres serveis a la comunitat universitària

a) El servei d'Esports

Enguany, les instal·lacions esportives de la UB han complert cinquanta anys. En commemoració d'aquest esdeveniment i coincidint amb l'organització dels Campionats de Catalunya Universitaris, que ha coordinat la UB, es va fer una cerimònia de cloenda que va comptar amb l'assistència, a més de diverses autoritats d'àmbit esportiu, dels rectors de la UB i de la UAB, Universitat aquesta a la qual correspondrà organitzar-los el curs 2007-2008. El rector de la UB va cedir el testimoni al rector de la UAB. L'acte formal va tenir lloc al Paraninfo de la UB el propassat 28 de novembre, amb el lliurament de medalles i diplomes al mèrit esportiu universitari.

Queda pendent, tot i que ja s'han fets passos importants, la millora del camp de futbol amb gespa artificial pel qual havíem obtingut un finançament parcial de la Secretaria General de l'Esport, i el concurs d'idees per construir una residència universitària a la part sud de l'àrea esportiva, i millorar-ne l'accessibilitat i la qualitat.

El major col·lectiu d'usuaris a les instal·lacions és el d'estudiants. El curs acadèmic 2006-2007, el nombre d'estudiants que han dut a terme alguna activitat esportiva a les instal·lacions d'Esports UB ha estat de 4.621. Des d'Esports UB s'ofereixen diferents programes específics adreçats al nostre alumnat:

- Programa d'ajuts de caràcter esportiu. Es tracta d'ajuts econòmics per a aquells estudiants que han participat, en representació de la UB, en campionats de Catalunya i d'Espanya, hi han obtingut alguna medalla i alhora han superat el 50 % dels crèdits matriculats. Durant el darrer curs acadèmic, s'han beneficiat d'aquest ajut un total de 73 estudiants.
- Programa de tutoració per a esportistes d'alt nivell (elit). La UB, en col·laboració amb la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat i el Consell Superior d'Esports, dona suport acadèmic amb la tutoració i els reajustaments acadèmics necessaris a tots aquells estudiants de la

UB que reuneixen determinats requisits esportius i necessiten compatibilitzar el seu doble compromís, com a alumnes universitaris i alhora com a esportistes d'alt nivell. Aquest programa inclou l'assignació individual d'un professor tutor que pot actuar com a mediador entre les necessitats acadèmiques i la càrrega esportiva de l'alumne. Durant el darrer curs, s'han beneficiat d'aquest programa un total de 107 estudiants.

- Programa de crèdits de lliure elecció. Les activitats esportives dirigides, com també les de competició universitària, són susceptibles de reconeixement de crèdits de lliure elecció. A més de la pràctica esportiva cal superar una part teòrica que consisteix, o bé en la participació amb aprofitament a algun dels seminaris teoricopràctics oferts, que solen ser d'interès general, o bé en l'assistència a una conferència i la superació d'un qüestionari sobre aquesta. Tanmateix, també poden obtenir crèdits de lliure elecció aquells esportistes federats que participen en competicions federades.

En el darrer curs 2006-2007 el nombre d'estudiants que han fet activitats per a l'obtenció de crèdits ha estat de 4.108.

Respecte de la competició universitària del curs 2006-2007, el balanç de la temporada ha estat força positiu. El nombre d'estudiants que han participat en alguna competició ha estat el següent: campionat intern de la UB, 2733; campionat de Catalunya, 481; campionat d'Espanya, 233. En els darrers deu anys, d'un total de 65 universitats espanyoles participants, la UB ha quedat en els primers llocs del rànquing de medalles. A la Universiada d'estiu, feta a Bangkok (Tailàndia), dels dies 2 al 19 d'agost, la participació ha estat de cinc estudiants de la UB en waterpolo i dos, en esgrima. A banda de les competicions regulars d'àmbit local, autonòmic, estatal i la Universiada, la Universitat de Barcelona també participa en altres campionats internacionals. Aquest és el cas destacat, per exemple, de la selecció masculina de rugbi de la UB, que com a campiona d'Espanya de 2007 va participar en el 1r Campionat d'Europa Universitari de Rugbi 7, que es va jugar a Grenoble al final del mes setembre.

Finalment, pel que fa a les activitats de promoció de l'esport universitari, per primera vegada, s'ha fet a les nostres instal·lacions una jornada de portes obertes dirigida al estudiants de batxillerat. També, per primera vegada, destaca la presència d'un estand d'Esports UB a l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials, durant la Setmana de l'Empresa, que va tenir lloc del 26 de febrer al 2 de març.

D'altra banda, les nostres instal·lacions han servit per dur a terme els dies 18 i 19 de maig de 2007, la tercera edició dels Jocs Interempreses, una olimpíada empresarial solidària que té lloc anualment a Catalunya. A més, després d'alguns anys d'absència, Esports UB ha reprès aquest curs la participació en la Mostra d'Entitats del Districte de les Corts, que enguany celebrava la novena edició. Així mateix, el dissabte dia 7 de juliol, va tenir lloc a l'estadi d'atletisme d'Esports UB el 9è Míting d'Atletisme Memorial Lluís Uribe. El diumenge dia 8 de juliol, Esports UB va col·laborar un any més amb la Fundació Esclerosi Múltiple, facilitant l'ús de la piscina per a una nova edició del Mulla't.

b) Activitats en relació amb la seguretat, la salut i el medi Ambient (OSSMA)

Les activitats de prevenció de riscos laborals i medi ambient han continuat coordinades des de l'OSSMA i des del delegat del rector en aquest àmbit, el qual a més de les actuacions pròpies

de la UB duu a terme la dinamització de la comissió corresponent en l'àmbit estatal en el marc de la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE).

En matèria de plans d'emergència, durant l'any 2007 s'han dut a terme diferents accions d'elaboració i implantació. Entre les accions dutes a terme podem destacar les següents: *a)* s'estan elaborant els plans de les facultats de Física i Química, com també els de Filosofia i de Geografia i Història; *b)* s'ha elaborat el pla de la Facultat de Belles Arts, però esta pendent d'implantació i de simulacre; *c)* s'ha dut a terme un simulacre a la Facultat de Geologia i, durant el mes de novembre, a l'edifici d'Estudis Empresarials; *d)* s'ha fet l'estudi previ de la infraestructura i inversió necessàries prèvies a l'elaboració del pla de la Facultat de Medicina (Casanovas); *e)* es col·labora amb la Diputació de Barcelona en la redacció del Pla d'evacuació del recinte de la Maternitat, on s'ubica el Pavelló Rosa.

També cal remarcar l'esforç en la millora de les condicions dels edificis des del punt de vista de l'emergència. Així, s'ha procedit a la senyalització d'emergència, mitjans d'extinció i vies d'evacuació en diferents centres. A més, pel que fa a les instal·lacions de detecció i alarma, es preveu que l'execució del projecte d'instal·lació del sistema de detecció i alarma del Pavelló Rosa finalitzi abans d'acabar l'any.

En matèria de seguretat, durant el 2007 s'han fet auditories sobre el compliment de la normativa d'incendis i l'auditoria de cabines de bioseguretat i vitrines de gasos. En l'àmbit de l'auditoria de cabines de bioseguretat i vitrines de gasos, s'ha finalitzat l'auditoria de cabines de bioseguretat i de flux laminar començada el 2006. El resultat és l'inventari i la revisió de 191 cabines, de les quals 19 no han passat la validació i s'han de fer actuacions perquè puguin validar-se. Actualment es negocia la realització de l'auditoria de les vitrines de gasos.

En matèria d'avaluacions de riscos i plans d'acció, s'estan implementant mesures correctores a diversos riscos detectats en les avaluacions de les facultats de Química i de Física, com també de Farmàcia, Biologia, Medicina (Bellvitge), Farmàcia, Empresarials i altres centres.

Pel que fa a les altres activitats preventives, s'han fet visites dels tècnics de la unitat, a petició dels treballadors i estudiants, per informar sobre les condicions de seguretat de diferents llocs de treball (adequació dels llocs a les condicions ergonòmiques adients, radiacions electromagnètiques, adequació d'accessos, contaminants químics i biològics, ventilació, confort tèrmic, confort acústic, procediments de treball segurs, gestió de residus perillosos, etc.). A més, s'ha elaborat un protocol de comunicació de possibles casos de legionel·la als treballadors, s'han fet diversos estudis ergonòmics de llocs de treball (biblioteques, departaments, etc.) i s'han redactat informes diversos sobre bioseguretat per a la resolució de determinats projectes de recerca demanats per diferents organismes públics.

Amb la finalitat de donar compliment a diverses demandes de membres del col·lectiu de PDI i PAS, s'han tramitat els informes d'investigació d'accidents, s'ha coordinat l'activitat preventiva amb les empreses subcontractades (Agefred, Espais Verds del Vallès, Telsa, Aramark, etc.) i s'han emès diversos informes sobre adequació d'espais de treball i laboratoris a la normativa.

En matèria de salut, les revisions mèdiques s'han dut a terme preferentment als serveis mèdics del campus de Diagonal i del campus de Mundet; una part molt específica s'ha dut a terme al Centre de Medicina Preventiva.

En matèria de formació, s'han impartit uns quinze cursos en matèria de prevenció de riscos laborals (seguretat, higiene, primers auxilis, ergonomia) per al personal de la UB, sis destinats a estudiants de primer i segon cicle i dos destinats a estudiants de tercer cicle que han d'accedir als laboratoris; entre tots els assistents superen les 500 persones. També s'han dut a terme cursos relacionats amb la prevenció i l'extinció d'incendis en els edificis on s'implanta un pla d'emergència o quan s'ha de dur a terme un simulacre. Cal destacar la demanda, cada cop més important, de cursos de formació en matèria preventiva per part del professorat per impartir als seus estudiants en hores de docència. Pel que fa a la formació a què fa referència la Llei de prevenció de riscos laborals, demanada per la Inspecció de Treball, s'ha iniciat amb tres col·lectius de treballadors.

En el marc del Grup de Treball de Qualitat Ambiental i Desenvolupament Sostenible de la CRUE, la UB continua com a responsable el Grup de Treball de Cultura Preventiva, que té definides diverses línies de treball (indicadors de prevenció, contractació de serveis preventius, procediments, etc.), les quals es consoliden any rere any.

En l'àmbit del medi ambient, un dels centres d'interès es basa en la gestió de residus. En aquest sentit, podem considerar com a activitat la següent:

- Revisió de mitjans de gestió existents (contenidors a l'interior dels edificis i punts de brossa neta en vies públiques), com a pas previ a la implantació dels procediments de gestió de residus municipals. Aquesta actuació s'ha completat a tots els edificis.
- Realització sobre plànol de la proposta de distribució de contenidors a l'interior dels edificis per a la recollida selectiva de residus municipals. Aquesta actuació s'ha completat a tots els edificis.
- Lliurament a les empreses de neteja del dossier d'implantació dels procediments de gestió de residus municipals. Aquesta actuació s'ha completat a tots els edificis, excepte a l'Edifici Històric i a la finca Pedro Pons.
- Implantació total del sistema de gestió de residus municipals a quinze edificis. Implantació parcial a deu edificis més; resta pendent únicament la distribució de papereres individuals de despatx.
- Adquisició i distribució de contenidors d'acollida a les facultats de Farmàcia, Econòmiques, Geologia, Psicologia, Pedagogia i Formació de Professorat.
- Coordinació amb la unitat d'Obres i Manteniment per executar la declaració del PCB, a requeriment de l'Agència de Residus de Catalunya.
- Elaboració d'un informe de situació per definir el model de gestió de residus especials de laboratori de la Universitat.
- Disseny i implantació de procediments de gestió de residus especials als laboratoris de la Facultat de Geografia i Història.
- Realització d'un estudi de minimització de residus sanitaris a la Facultat de Farmàcia (mostratge de contenidors, anàlisi de residus i proposta de mesures correctores).

- Coordinació de la recollida de residus d'aparells elèctrics i electrònics. Al llarg del 2007, s'han executat dotze recollides, amb una quantitat de residus retirats de 12.000 kg.
- Realització de l'enquesta de residus de l'Institut Nacional d'Estadística, i resolució de peticions d'informació sobre aquesta matèria d'altres organismes públics (per exemple, el Ministeri de l'Interior).

Finalment, en l'àmbit de la mobilitat, de manera coordinada amb els coordinadors del Pla d'organització territorial de la UB, desplegats en cadascun dels nostres campus, s'ha signat un conveni de col·laboració amb el Bicicleta Club de Catalunya (BACC) per participar en el projecte BiciCampus, que entre altres accions preveu la creació d'una flota de 200 bicicletes en préstec per a estudiants universitaris. S'han dut a terme les accions de difusió, logística i planificació prèvies al lliurament de les bicicletes, el febrer de 2008. A més, s'han instal·lat aparcaments de bicicleta als centres que ho requerien i s'han ampliat els existents (increment de cent places durant l'any 2007). També cal indicar la realització d'un inventari d'aparcaments de bicicleta i la difusió de la infraestructura d'aparcaments en l'apartat UBici del web de l'OSSMA (www.ub.edu/ossma/mediambient/medi_ubici_troba.htm).

En relació amb l'acció de sensibilització curricular de la sostenibilitat, hem de fer esment a la col·laboració amb la llicenciatura de Ciències Ambientals, mitjançant la direcció de dos projectes de final de carrera: 1) determinació de la contaminació acústica de la Facultat de Biologia a través del mapa sonor (Xavier Castel Agud), amb una qualificació d'excel·lent, i 2) elaboració d'un pla de minimització de residus a les oficines de la Facultat de Farmàcia (Valeria Mikiej), amb la qualificació de matrícula d'honor. També s'ha promogut la participació en el projecte de sostenibilització de la ULD de la Facultat de Farmàcia.

La vida universitària presenta iniciatives com ara l'activitat de coordinació del projecte d'itineraris ambientals del jardí de l'Edifici Històric; l'elaboració d'un informe parcial de resultats del projecte, amb la recopilació dels recursos elaborats sota la direcció del Dr. Masalles (inventari, itineraris i plafons informatius); l'adaptació del material informatiu a format web (www.ub.edu/ossma/mediambient/jardi/home_jardi.htm), i la col·laboració amb la unitat d'Activitats Institucionals i Protocol per integrar els itineraris ambientals en el projecte de visita virtual a l'Edifici Històric.

Pel que fa a la informació i comunicació de les activitats dutes a terme, s'ha indicat que, a més de l'activitat observable a les notícies del web, hem de destacar les accions següents: *a)* el disseny de continguts ambientals per a la carpeta de l'estudiant del curs 2007-2008; *b)* la col·laboració amb Acció Natura en la segona edició de la campanya de sensibilització Frena el Cambio Climático, mitjançant la difusió de materials i accions en directe als edificis; *c)* la distribució de material informatiu sobre recollida selectiva de residus als edificis on s'ha implantat el Pla de gestió; *d)* l'actualització d'informació ambiental al web de l'OSSMA, amb la difusió entre la comunitat universitària de les fitxes d'ecoconsells, i *e)* la col·laboració amb entitats del Grup UB i externes en diversos àmbits d'informació ambiental, entre els quals destaquen la informació sobre recerca ambiental a la UB per a la fira Ecocity 2007 (Fundació Bosch i Gimpera), els informes ambientals per al Pla urbanístic del campus de Diagonal (sector sud-ponent, Pla pluriennal), el diagnòstic ambiental i el procés d'elaboració de l'Agenda 21 (Universitat Pompeu Fabra) i l'autorització per a la reproducció del pòster *Estalviem aigua* (Enciclopèdia Catalana).

3 Situació econòmica i previsions pressupostàries

3.1 Informe d'auditoria i comptes anuals de l'any 2006

L'informe d'auditoria i els comptes anuals de l'any 2006 van ser aprovats pel Consell de Govern i el Consell Social el passat mes de juliol. L'opinió amb reserves que han expressat els auditors en l'informe del tancament de l'exercici de 2006 evidencia millores significatives respecte a la de l'exercici anterior. S'ha produït una disminució dels punts que cal millorar i, respecte d'aquests, alguns són aspectes tècnics i d'altres s'estan solucionant.

El resultat economicopatrimonial de l'exercici de 2006 ha presentat unes despeses de més de 350 milions d'euros, molt similars a les de l'any anterior. Això és conseqüència d'una clara contenció de les despeses de serveis corrents i d'una disminució important de la dotació per insolvències (l'any anterior es van dotar insolvències que no havien aflorat anteriorment). De manera especial, cal indicar que les despeses de personal han experimentat un increment respecte de l'any anterior de 19,3 milions d'euros. D'altra banda, els ingressos ascendien a 368.230.910 euros, un augment de 34,7 milions d'euros més respecte de l'any anterior, pel fet d'aflorar tant la totalitat de l'ingrés extraordinari per la venda del Col·legi Major Sant Jordi (que es va fer efectiva durant el mes de desembre de 2006), com d'un ajust comptable per 11 milions d'euros, que provenia d'una imputació errònia d'anys anteriors, en el compte de subvencions de capital.

Més enllà d'aquestes xifres, destaca que l'exercici de 2006 s'ha tancat un dèficit de 25 milions d'euros aproximadament, 5 milions originats en exercicis anteriors i 20 milions en el corrent. Per tant, cal indicar que els ingressos pressupostaris generats durant l'exercici han estat insuficients per cobrir les obligacions reconegudes.

El desequilibri econòmic es concentra en l'augment de les despeses en personal, per decisions exògenes, en la part més significativa, i en les despeses per obres i manteniments extraordinaris de caràcter urgent.

3.2 Pressupost de 2007

El pressupost de 2007 es va presentar al Consell de Govern amb un dèficit estimat de 31,8 milions d'euros. La previsió del tancament a data d'avui és d'un dèficit de 25 milions d'euros. En relació amb l'estimació de la Generalitat de Catalunya, els ingressos seran superiors en dos milions d'euros, com a conseqüència de la millora i consecució dels objectius de la UB. Després d'un esforç important en gestió i negociació, s'ha aconseguit el retorn de l'IVA dels costos de les obres de construcció del Col·legi Major Sant Jordi, cosa que comporta uns ingressos d'1,6 milions d'euros. Els fons competitius de recerca han crescut de manera important i han generat uns retorns per *overheads* d'1,6 milions d'euros superiors als esperats.

D'altra banda, s'ha intensificat la política de reclamació i seguiment dels deutes pendents de cobrament, cosa que ha generat uns ingressos afegits d'1,2 milions d'euros (deutes d'anys anteriors). En relació amb les inversions, s'han incrementat en 2,3 milions d'euros les inversions pròpies per desfases en els costos previstos (Col·legi Major Sant Jordi, Facultat de Filosofia i Facultat de Geografia i Història). És important fer una reflexió en relació amb el control exhaustiu de les inversions, ja que actualment hem de fer front a un Pla d'inversions

important i les desviacions que es puguin produir tindran sempre una incidència significativa en el pressupost de la UB.

Pel que fa a l'apartat de personal, s'ha produït un estalvi d'aproximadament dos milions d'euros, com a conseqüència del programa de jubilacions anticipades i de la contenció en termes de nova contractació.

D'altra banda, en relació amb les despeses generals, s'ha portat a terme una política de contenció de la despesa, que ha derivat en una reducció d'aquesta despesa (lloguers, tancament del Punt UB, reducció de la despesa lligada als serveis contractats, acords específics amb proveïdors com a conseqüència de la política d'homologació, etc.).

3.3 Convenis amb entitats financeres

Durant aquest curs acadèmic, la Universitat de Barcelona ha subscrit nous acords de col·laboració amb les entitats financeres amb què opera (Caixa Catalunya, la Caixa i Banco de Santander), per un import global de 18.509.000 euros.

Aquests acords vinculen aquestes institucions amb tot el Grup UB per als propers cinc cursos acadèmics en relació amb els projectes següents: desenvolupament de projectes científics i emprenedors (promoció i desenvolupament d'una bioincubadora amb seu al Parc Científic de Barcelona, programa pioner de nanobiomedicina, programa de valorització i comercialització de la recerca, programa anual de beques predoctorals i participació en programes de màster i postgrau), potenciació de la formació corporativa i de la mobilitat del personal, reforçament de la internacionalització de la Universitat, col·laboració en la posada en marxa del campus de l'Alimentació de Torribera a Santa Coloma de Gramenet, així com la millora del patrimoni universitari.

3.4 Pla de finançament per a la millora de les universitats públiques catalanes

La Universitat de Barcelona, juntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Rovira i Virgili, va treballar durant diversos mesos en l'anàlisi del model de finançament anterior de les universitats públiques catalanes. Aquest treball va donar lloc al document que va aprovar el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya el 10 d'octubre de 2006. Posteriorment, aquest document ha estat treballat pel Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, juntament amb les universitats de Catalunya, i s'ha concretat, el dia 16 d'octubre de 2007, en la reunió de la Junta del CIC, el document *Criteris per a la distribució dels recursos competitiu derivats de l'acord del Pla de millora del finançament*.

3.5 Elaboració de l'informe sobre la situació econòmica i financera de la UB i del Pla de viabilitat

Al principi de l'any, el professor Antón Costas i el seu equip van emetre un informe sobre la situació financera de la UB, en què es posaven en relleu les insuficiències de finançament de la UB, tant en els àmbits de recerca com de docència, s'analitzaven els graus d'eficiència i de productivitat de les seves funcions principals, es detallaven les causes del dèficit, i s'oferien propostes i recomanacions dirigides a millorar-ne els resultats. Una de les funcions principals

de l'informe era facilitar la redacció d'un Pla de viabilitat econòmica i financera de la UB per al període 2007-2010, d'acord amb els departaments de la Generalitat de Catalunya amb responsabilitats pel que fa a universitats i economia.

Per portar a terme aquest Pla, es va crear una comissió dirigida per la Dra. Núria Bosch. Aquesta comissió classifica les actuacions per elaborar el Pla de viabilitat de la UB en dues categories: les de caràcter extern, el desenvolupament de les quals correspon a la Generalitat de Catalunya, i les de caràcter intern, que depenen bàsicament de la mateixa UB. El Departament de Finances de la UB col·labora amb la comissió del Pla de viabilitat donant-los dades específiques i facilitant-los l'anàlisi de les diferents mesures internes per reduir costos i arribar a la viabilitat econòmica al final de 2010.

3.6 Pla d'inversions universitàries (PIU)

Durant l'exercici de 2007, es va dur a terme el tancament del Pla d'inversions de les universitats públiques de Catalunya 2001-2006, del qual van quedar algunes partides pendents d'adjudicar i executar. També durant aquest exercici es va negociar el nou Pla d'inversions 2007-2013, que va ser finalment aprovat el 17 de juliol. El Pla d'inversions universitàries (PIU) és considerat per la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats, com l'instrument específic per finançar les infraestructures i els equipaments de les universitats públiques. Cada universitat ha de signar, posteriorment a l'aprovació del PIU, un conveni específic d'inversions (CEI).

La Universitat de Barcelona signarà la propera setmana el CEI 2007-2013 amb el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, per un import de 143 milions d'euros repartits en dos períodes. El primer, de 2007 a 2010, presenta una inversió de 70,96 milions d'euros; el segon, de 2011 a 2013, de 72,04 milions d'euros. Aquestes quantitats estan assignades a projectes segons una classificació per objectius: l'objectiu 1, que equival a accions TIC i d'adaptació a l'EEES, i l'objectiu 2, lligat a l'acabament d'obres i a la construcció d'obra nova. Aquest últim pot estar finançat parcialment per l'ICF Equipaments. En aquest cas, les inversions d'obres són de 55,679 milions d'euros per al període 2007-2010 i de 66,020 milions d'euros per al període següent, 2011-2013.

Entre les obres més emblemàtiques que cal desenvolupar amb aquest PIU, destaquen les facultats de Belles Arts, Farmàcia i Dret, al campus de Diagonal Portal del Coneixement, on a més cal considerar el finançament parcial del nou edifici TIC-SCT i la primera fase de la nova Facultat de Matemàtiques. A més, una acció d'uns 27 milions d'euros al campus de la Salut de Bellvitge permetrà de consolidar aquest campus de manera coordinada amb les inversions dutes a terme en el marc del BioPol de l'Hospitalet.

Per primer cop, el PIU (fase 2007-2010) incorpora una inversió de 2,344 milions d'euros per a la urbanització del campus sud, fet que hauria de permetre, juntament amb el conjunt d'obres de millora dels edificis i de construcció d'obra nova, la millora i consolidació definitives d'aquesta zona del campus, amb la màxima qualitat i en el marc d'un projecte avançat de serveis i qualitat de vida.

3.7 Situació econòmica i financera de les entitats del Grup Universitat de Barcelona

Un dels objectius d'aquest any 2007 era la reorganització de les entitats del Grup UB i la seva viabilitat Això ha passat per la definició i concreció de les entitats que integren el Grup UB, amb l'establiment de criteris comuns de funcionament i de normes bàsiques d'organització d'aquestes entitats, que permeten de dotar d'homogeneïtat la composició dels patronats de les diferents fundacions que integren el Grup UB, i alhora garanteixen el control dels patronats pels representants dels òrgans de govern de la UB i estableixen l'obligació de totes aquestes entitats de retre comptes als òrgans de govern de la UB mitjançant la presentació dels comptes anuals auditats.

Concretament, s'han dut a terme els processos següents:

i) Escissió de la Fundació Bosch Gimpera (FBG), que es defineix com a «centre de transferència de coneixement, tecnologia i innovació de la Universitat de Barcelona, [que] té per objecte promoure, fomentar i difondre, principalment en el marc de Catalunya, la investigació científica, en tots els àmbits relacionats amb les àrees de coneixement de la Universitat de Barcelona i el servei a la societat en què aquesta s'insereix». Durant aquest any l'FBG s'ha reestructurat amb l'escissió de la branca de formació continuada i la creació de l'Institut de Formació Contínua (IL3). Inicialment, ja s'havien sanejat els comptes de l'FBG mitjançant la donació de les accions d'UB Virtual per part de les entitats financeres que n'eren sòcies. Alhora, UB Virtual ha estat absorbida per l'IL3.

ii) Creació de l'Institut de Formació Contínua (IL3), sorgit de l'escissió de la branca de l'activitat de la formació continuada de l'FBG i de la integració de la societat UB Virtual, que s'ha dissolt.

iii) Modificació estatutària de la Fundació Josep Finestres, l'objecte social de la qual s'amplia a la promoció, l'organització i la gestió de clíniques, centres mèdics o unitats hospitalàries a través dels quals els estudiants de la UB puguin adquirir l'experiència i els coneixements pràctics necessaris i inherents als ensenyaments impartits per la UB, especialment vinculats amb els àmbits de les ciències de la salut (Odontologia, Podologia, Psicologia i Ciències de l'Alimentació), que són els que principalment necessiten clíniques, centres o unitats on poder dur a terme la docència pràctica dels estudiants. En relació amb la Fundació Josep Finestres, la Gerència de la UB, juntament amb la Direcció de la Fundació, va elaborar un Pla de viabilitat, el qual s'ha complert fins a la data d'avui. Així, doncs, per a l'exercici de 2008, la UB deixarà d'aportar la subvenció anual a l'explotació per un import de 528.891 euros.

iv) En relació amb la Fundació Parc Científic de Barcelona, s'ha treballat també amb un Pla de viabilitat, que ha estat presentat recentment al Departament d'Economia i Finances de la Generalitat.

S'està tramitant la creació de dues fundacions privades, una per promoure el col·lectiu d'antics alumnes de la UB (Alumni UB) i l'altra per gestionar els col·legis majors i altres iniciatives que pugui emprendre la UB amb l'objectiu de proporcionar residència als membres de la comunitat universitària, les quals també quedaran integrades en el Grup UB.

Pel que fa a les estimacions de tancament de l'exercici de 2007 de les entitats principals del Grup UB, val a dir que la previsió en relació amb el Parc Científic de Barcelona és d'un tancament negatiu d'1.200.000 euros; la situació econòmica de l'Institut de Formació Contínua (IL3) encara està en procés d'anàlisi, després de tot el canvi estructural que va experimentar, i encara no es disposa de dades quantitatives; respecte a la Fundació Bosch i

Gimpera, s'esperen uns beneficis de mig milió d'euros, i per tant això representa una millora important. Finalment, respecte de la Fundació Josep Finestres, de la qual es va iniciar un Pla de viabilitat, el dèficit seria una mica inferior al previst inicialment.

3.8 Política de contenció de despeses

Un dels punts més importants per portar a bon terme el Pla de viabilitat de la UB és la posada en marxa d'una forta contenció de la despesa corrent, i és en aquest sentit que treballem des de fa dos anys. Podem destacar, en concret, els punts següents:

- **Reducció de la despesa de lloguer.** Aquesta despesa s'ha reduït en 0,8 milions d'euros anuals, com a conseqüència del trasllat de part del personal de la UB a altres ubicacions alternatives i del trasllat de l'ensenyament de Treball Social al campus de Mundet, cosa que ha permès de traslladar a l'antiga seu del carrer de Còrsega l'ensenyament de Relacions Laborals. Alhora s'ha aconseguit que la subvenció de la Generalitat, per cobrir el lloguer de l'edifici del carrer de Còrsega per a Treball Social, es prolongués dos anys més (aquest ingrés té un efecte de 239.428 euros el 2007 i de 627.428 euros el 2008).
- **Tancament de la societat Punt UB.** Aquest tancament ha comportat un cost menor tant per a la UB, ja que havia de cobrir els dèficits ocasionats per aquesta societat, com per als diferents departaments de la UB pel que fa al material que aquesta entitat els servia, ja que s'han negociat uns preus més ajustats amb la nova empresa concessionària.
- **Contenció i reducció de la despesa lligada als serveis contractats (neteja, manteniment, jardineria, seguretat, etc.).** Actualment es duen a terme una sèrie de mesures de contenció de la despesa lligada als serveis contractats, que han permès que la despesa corrent d'aquests serveis estigui per sota de l'IPC. En concret han disminuït el cost de la neteja de la UB en 0,5 milions d'euros, el cost de la seguretat en 0,2 milions d'euros i altres costos menors. D'altra banda, s'han incorporant altres costos, inicialment no inclosos en els contractes, però s'ha mantingut el mateix cost.
- **Acords específics amb proveïdors.** S'ha iniciat una política d'homologació de proveïdors (material d'oficina, viatges, companyies aèries i d'altres), que ha comportat acords específics en relació amb la disminució de preus d'alguns béns o serveis que presten a la UB, i a la vegada amb l'abonament d'un ràpel en funció del volum de negoci anual.
- **Servei de bars i restaurants.** S'han millorat i adequat a la normativa sanitària les instal·lacions dels bars i restaurants de tots els centres de la UB. El cost total de les obres ha estat de 572.079 euros i ha repercutit totalment en els concessionaris corresponents.

4 Activitats en el marc de l'organització territorial de la UB Horitzó 2020

4.1 Introducció i objecte del Pla

Un dels objectius de la Universitat de Barcelona és l'aclariment del seu àmbit d'actuació acadèmica i l'estat d'equilibri del seu creixement. Aquest Pla d'organització territorial de la UB, Horitzó 2020, pretén consolidar la Universitat com a universitat pública urbana integrada en la realitat social i econòmica de cadascun dels districtes en què s'ubica al voltant de Barcelona i les ciutats de la primera corona metropolitana (l'Hospitalet, Esplugues, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià, Badalona, Montgat i Terrassa).

El fet de requerir un nou PIU 2013-2020 per acabar l'obra nova i consolidar les infraestructures necessàries, justifica que posem el nostre horitzó en l'any 2020. S'ha procurat que, a cadascun dels campus universitaris de la UB, la societat hi pugui identificar una activitat acadèmica de referència, amb la finalitat de promoure una major atracció i fidelitat dels usuaris de cada àrea sectorial de coneixement i professional. En el document complet es descriuen totes les activitats fetes durant l'any 2007 i la projecció de 2008.

4.2 Descripció dels campus

a) Campus de Mundet

- *Trasllat de Treball Social al campus de Mundet*

A l'inici del segon semestre del curs 2006-2007 es va fer el trasllat de Treball Social al campus de Mundet. D'aquesta manera, l'antiga Escola Universitària de Treball Social s'integra a la Universitat de Barcelona i se'n resol la ubicació definitiva en el conjunt dels ensenyaments de la Facultat de Pedagogia, d'acord amb el Pla estratègic de la Universitat de concentració dels ensenyaments en campus especialitzats.

- *Integració del Palau de les Heures al campus de Mundet*

Un cop enllestida definitivament la ubicació de l'IL3 al carrer de la Ciutat de Granada (districte 22@), coincidint amb l'inici del segon semestre del curs 2006-2007, el Palau de les Heures, un cop acabada la remodelació, es converteix en un espai de formació continuada dels centres que integra el campus de Mundet, i concentra una part dels mestratges que s'inicien amb el nou procés de Bolonya i els cursos de formació continuada en l'àmbit de les ciències de l'educació.

b) Campus de Diagonal Portal del Coneixement

- *Trasllat de Relacions Laborals a l'edifici de Còrsega, 409*

Durant el període festiu de Setmana Santa es trasllada l'ensenyament de Relacions Laborals, de l'antiga seu del carrer d'Ortigosa, a l'edifici situat al carrer de Còrsega, que es converteix en el nou emplaçament de l'ensenyament fins que, en un futur, com està previst, tingui la ubicació definitiva als espais de la Facultat de Dret. Les raons del trasllat rauen en les condicions d'inseguretat i de mala qualitat de l'edifici del carrer d'Ortigosa. L'edifici de Còrsega millora notablement les condicions de confort i

seguretat, amb instal·lacions més modernes, més ben equipades i amb una distribució més racional dels espais.

En aquest sentit, actualment estem esperant que l'Ajuntament de Barcelona presenti la definició arquitectònica de l'ampliació de la Facultat de Dret, a fi de poder iniciar el planejament i projecte bàsics.

- *Planejament i noves edificacions a Diagonal Sud*

Durant el curs passat es van elaborar els plans funcionals dels nous edificis que han de permetre l'ampliació de la Facultat de Belles Arts, la nova Facultat de Farmàcia i la construcció del Centre d'Infraestructures Científiques per a la Recerca i Innovació Tecnològiques (CICRIT).

Un cop l'Ajuntament de Barcelona, a proposta de la UB i la UPC, va aprovar aquest estiu el Pla de millora urbana per a l'adequació de l'ordenació del campus Sud, s'han pogut iniciar els diferents concursos per al desenvolupament d'idees per a la redacció de les propostes arquitectòniques d'aquests tres edificis. En cada cas, s'han seleccionat els cinc millors equips, els quals al final d'any hauran de presentar les propostes. Els equips guanyadors seran els encarregats de treballar els avantprojectes.

D'altra banda, s'han iniciat ja les obres d'urbanització del carrer de Menéndez y Pelayo, amb la construcció d'un aparcament soterrat per a 250 places, i properament s'iniciaran les obres del carrer de Martí i Franquès. Aquestes dues actuacions comportaran una millora important en la dignificació de la vialitat de la zona i, juntament amb la urbanització de la resta dels carrers i la incorporació d'un passeig de vianants, han de configurar l'entorn de campus idoni per al desenvolupament de l'activitat universitària.

- *Servei d'Esports*

La definició de nous usos del recinte de l'Escola Industrial, amb la política endegada per la Diputació de Barcelona en el sentit de concentrar la major part dels serveis en aquest espai, comportarà el retorn anticipat per part de la UB dels espais que ocupa actualment la residència Ramon Llull. Per aquest motiu, amb la finalitat de no perdre l'oferta de places de residència per a la nostra comunitat universitària, la Universitat ha iniciat els tràmits per construir un nou complexa residencial a la zona sud del recinte d'Esports UB. Aquesta actuació, que haurà d'estar operativa l'any 2011, comportarà una millora en l'accessibilitat del servei d'Esports, com també una modernització de les infraestructures i de la gestió corresponent. Aquesta nova residència serà possible, en part, gràcies a la compensació econòmica de 6.000.000 euros que la Diputació ens ha atorgat, en el marc del recent conveni de col·laboració de 2007, per aquest retorn anticipat.

c) Campus de l'Alimentació de Torribera

El mes de juliol de 2006 es va signar un protocol entre la Diputació de Barcelona i la Universitat, que permetia de construir, a l'inici del curs 2006-2007, un hivernacle de 1.400 m²

al campus de l'Alimentació de Torribera, orientat a la recerca i la transferència de tecnologia, i finançat a través de la convocatòria d'ajuts a parcs científics.

El 25 d'abril de 2007 se signa amb la Diputació de Barcelona un conveni en què es fixa el nou marc de col·laboració entre les dues institucions. Pel que fa al recinte de Torribera, es manifesta el compromís d'ubicar-hi el campus de l'Alimentació de la UB. Amb aquest objectiu, es produeix la cessió en usdefruit de tres pavellons (Verdaguer, Gaudí i Marina); la continuació per la Universitat de la utilització de la Masia, i la possibilitat de construccions noves fins a 40.000 m² amb una aportació, a aquest efecte, de 12.000.000 d'euros. Durant aquest curs, s'han elaborat els plans funcionals dels pavellons cedits i s'ha adjudicat, mitjançant concursos públics, l'elaboració dels projectes per rehabilitar-los. Durant el trimestre vinent, podrem començar les obres d'adequació d'aquests espais.

Així mateix, aquest curs acadèmic 2007-2008 s'ha iniciat el primer curs de Nutrició Humana i Dietètica, com a ensenyament propi de la Universitat, el qual prové de la desadscripció del CESNID, que es materialitzarà de manera gradual en els propers dos anys.

d) Campus de Medicina Clínic August Pi i Sunyer

Durant aquest any s'han portat a terme les obres per a la construcció del Banc de Teixits Neurològics (actualment, en fase d'equipament), l'ampliació de l'estabulari i la reparació de les façanes i del claustre interior de la Facultat de Medicina. Alhora s'han iniciat els estudis arquitectònics per recuperar l'Aula Magna de la Facultat. Cal concretar el finançament de la darrera fase de rehabilitació de la Facultat, que segons l'acord del PIU de juliol de 2007 havia de concretar-se abans d'acabar l'any.

e) Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge

- *Ampliació del campus de Bellvitge*

Fruit d'un acord de la Universitat amb el Servei Català de la Salut (CatSalut), l'Institut Català de la Salut (ICS), l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC) i l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), el 12 de març de 2007 se signa un conveni per a l'ampliació del campus de Bellvitge. Aquest acord permet la construcció de nous espais per a les clíniques Odontològica i Podològica, l'ampliació de departaments i aulari, com també la millora d'altres serveis comuns. En el recinte també hi tindrà cabuda la seu dels dos instituts d'investigació: l'IBEC i l'IDIBELL. Actualment, s'estan valorant les cinc propostes presentades pels equips seleccionats a fi de determinar l'oferta més idònia per a les diferents entitats promotores del projecte.

- *Creació del BioPol de l'Hospitalet*

Amb l'objectiu de potenciar els resultats de la recerca clínica i biomèdica, el 10 d'octubre de 2006 es va signar el conveni marc BioPol de l'Hospitalet, entre la Universitat i els departaments d'Educació, Universitats, Salut, Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat i la Fundació BioRegió de Catalunya, per al desenvolupament del projecte BioPol de l'Hospitalet i

la creació del Consorci Parc Científic de la Salut de l'Hospitalet de Llobregat. Durant aquest darrer any, s'ha avançat en la definició del model jurídic, un consorci, i els estudis econòmics i de viabilitat. S'ha creat una oficina tècnica amb el finançament de la convocatòria d'ajuts a parcs 2006-2007 i s'han redactat els estatuts per constituir aquest consorci nou. L'aprovació per part del Govern de la Generalitat s'espera per abans d'acabar l'any.

Així mateix, s'ha acordat amb l'Ajuntament de l'Hospitalet la delimitació de la parcel·la per a la construcció del nou Parc Científic de la Salut i la determinació del Pla funcional previ a la preparació del concurs per construir-lo. En el document de creació del consorci, hi consta l'encàrrec a la Universitat de Barcelona de gestionar el projecte de parc sobre la base de la seva experiència prèvia amb el PCB.

f) Campus d'Humanitats

- *Desenvolupament del projecte de col·laboració del campus d'Humanitats a l'àrea d'influència del Raval durant l'any 2007*

La creació del campus d'Humanitats, que preveu el Pla territorial, es caracteritza per ser un campus urbà. Engloba la Facultat de Filologia i les facultats de Filosofia i de Geografia i Història incorporades recentment a l'edifici del carrer de Montalegre. El projecte respon a una estratègia orientada a crear, en el centre de la ciutat de Barcelona, un campus de contingut humanista i cultural adequat a les necessitats del segle XXI i a la clara voluntat de la UB d'obrir-se socialment, i de vincular-se i col·laborar amb el barri on s'han establert.

i) Presentació del Portal Cultural del Raval

L'acte de presentació va tenir lloc a l'Aula Magna de la UB el passat 2 de juliol i va ser presidit pel rector, acompanyat dels degans de les facultats implicades i dels membres de l'equip rectoral i de la Gerència. Per part de les altres institucions, hi van intervenir el Sr. Josep Ribera, gerent de la Fundació CIDOB, que va fer públic el projecte de l'Observatori Social del Raval; la Sra. Núria Paricio, directora de la Fundació Tot Raval, i la Sra. Itziar González, regidora de Ciutat Vella. L'acte es va cloure amb un sopar conjunt entre totes les institucions i organitzacions del districte, al mateix Edifici Històric de la UB.

Pel que fa al portal s'ha concebut com a òrgan de coordinació amb l'entorn, per escoltar i canalitzar la nostra col·laboració amb el barri. Té dos objectius:

- Institucionalitzar la col·laboració de la Universitat en l'àmbit del Raval.
- Integrar l'oferta institucional de naturalesa cultural, educativa, de formació no reglada i de cooperació que ofereix la UB, tant l'actual com la que es pugui incorporar com a conseqüència dels vincles amb les entitats i institucions presents al barri.

ii) Incorporació de la UB a la Fundació Tot Raval

Des del darrer Plenari, la Universitat de Barcelona és membre de la Fundació Tot Raval. La nostra col·laboració es concretarà amb projectes compartits amb les entitats del barri, com ara l'Observatori Social del Raval o l'Aula del Raval, entre d'altres.

Pel que fa a l'Observatori, la Fundació ha sol·licitat a la UB, a través del seu representant, la creació de l'Observatori Social del Raval. Aquesta entitat estarà estretament lligada a la formació i la investigació. Entre les finalitats prioritàries de l'Observatori, hi ha l'observació i l'aprofundiment de l'anàlisi de les realitats del barri, i la recerca i difusió d'informació. La creació de l'Observatori respon a la necessitat, cada vegada més gran, de crear fonts d'informació completes, integrades, fiables i accessibles; fer anàlisis i suggeriments entorn dels sectors de l'art, la cultura, el patrimoni, la legislació, el desenvolupament cultural i les tendències o els moviments socioculturals, del sector públic, privat o mixt.

g) Altres espais

- *Edifici de l'antiga fàbrica CACI*

Fa un any, aproximadament, es va signar un conveni amb l'alcalde de Badalona, la Sra. Maite Arqué, segons el qual l'Ajuntament dóna a la UB l'edifici de l'antiga fàbrica CACI, en ple domini, per poder transformar-lo en un centre universitari de formació intensiva corporativa i de residència universitària internacional. L'antiga fàbrica CACI (Compañía Auxiliar del Comercio y la Industria) és un edifici de Jaume Botey, construït al final del segle XIX a la façana marítima de Badalona. Es tracta d'un espai de 5.400 m² dividits en sis plantes. Recentment, s'han iniciat els tràmits per a la selecció de l'equip d'arquitectes que haurà de remodelar l'edifici.

- *Altres obres de recerca*

1. **Estabulari de Farmàcia.** Aquestes obres d'ampliació, que han rebut un ajut del Ministeri de 379.000 euros, van començar el mes d'agost i està previst que s'acabin a final d'any. S'està fent el concurs de mobiliari.
2. **Espectrometria de Masses de Química.** Les obres d'adequació d'espais per als SCT a l'edifici antic de la Facultat de Química es van iniciar el 2006. El mes de juny passat, es va dotar de mobiliari i de les xarxes de veu i dades, de manera que l'obra està acabada.
3. **Microscòpia Electrònica de Medicina Clínic** (a la sisena planta de la Facultat). També s'han fet amb un ajut del MEC. A principi de juliol es van fer els trasllats per ocupar els espais.
4. **Estabulari de Medicina Clínic.** L'ampliació de les instal·lacions s'ha fet amb la convocatòria d'ajuts a parcs científics de 2005. Pràcticament s'han acabat les obres. Queda pendent la llicència d'una grua per acabar d'instal·lar-hi maquinària.

5. **Banc de Teixits Neurològics de Medicina Clínic.** Aquesta obra que, en part, es fa també amb ajuts de l'Institut Carlos III, està en fase de concurs pel mobiliari. La data prevista de posada en funcionament és el febrer de 2007.
6. **Sala Blanca de Física.** S'està redactant el projecte bàsic per fer el concurs al final d'any. Es preveu que l'obra s'acabi el maig de 2008, amb un pressupost de 584.000 euros.
7. **Estabulari Humit de Biologia.** S'ha fet el canvi dels aparells de climatització i la connexió a la central de control del Pavelló Rosa. Aquesta actuació s'ha acabat.
8. **Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (Facultat de Física).** S'ha aconseguit finançament (410.000 euros) i s'ha redactat el projecte. El concurs s'està tramitant i la previsió d'obres serà d'uns tres mesos, de manera que es preveu que entri en funcionament el proper mes de maig de 2008.
9. **RMN de Química.** El projecte està pràcticament enllestit i se n'ha aprovat el finançament (435.000 euros). El concurs per a l'adjudicació de les obres s'està tramitant.

5 Activitats en relació amb la qualitat de la docència, la recerca i la gestió: l'actuació de l'Agència per a la Qualitat

En el Consell de Govern del mes d'octubre de 2006, es va acordar d'iniciar un procés per al desenvolupament tant d'una política global de qualitat i d'avaluació, com de les eines necessàries per dur-la a terme. Com a primera acció, destaca l'avaluació que l'Associació Europea d'Universitats (EUA) ha fet de la nostra Universitat al llarg d'aquest any 2007. Com ja s'ha dit, es va fer una síntesi de l'informe oral del Comitè d'Avaluació, seguit de debat, en el Claustre anterior. Properament, rebrem l'informe escrit, el qual es farà públic al web.

L'adopció, per part del països signataris de la Declaració de Bolonya, dels criteris establerts per l'Associació Europea d'Agències de Qualitat (ENQA) fa necessari que les universitats, en tots els àmbits (docència, recerca i gestió), tinguin establerts, realment, sistemes de garantia de la qualitat que permetin, d'una banda, analitzar les desviacions de la planificació i les àrees susceptibles de millora i, de l'altra, implantar propostes de millora contínua.

En el moment actual, en un entorn cada vegada més competitiu en què la Universitat de Barcelona vol ser una referència en l'àmbit europeu i mundial, es fa necessària l'adopció de mesures que facilitin la construcció d'aquest marc institucional de qualitat.

Per això, la UB assumeix els criteris i les directrius de l'ENQA per a la garantia interna de la qualitat, i els va desenvolupant. En aquest sentit, ha impulsat la creació, recentment, de l'Agència per a la Qualitat (Consell de Govern del 27 de març de 2007), per tal de visualitzar una cultura que reconegui la importància de la qualitat i de l'assegurament d'aquesta qualitat.

L'Agència té com a objectiu principal donar suport als òrgans de govern, els centres, els instituts, els departaments, les unitats administratives i altres ens de la mateixa Universitat, en tots els processos de planificació i d'avaluació per a la presa de decisions de l'activitat de la Universitat. A més, ha de preparar la Universitat per a les acreditacions a què la sotmetran

diferents organismes (nacionals i internacionals), i alhora crear mecanismes d'avaluació i de qualitat, i sistemes d'informació en tots els àmbits d'actuació de la UB.

L'acció principal que ha desenvolupar l'Agència al llarg d'aquest curs acadèmic rau en la formació del PDI, del PAS i dels estudiants en matèria de l'assegurament de la qualitat a les institucions d'educació superior. Les altres accions que cal destacar i que estan incloses en el Pla d'actuacions de l'Agència (que es pot consultar al web) són les següents:

- L'assegurament de la qualitat dels programes de formació.
- La implantació de sistemes de garantia de qualitat interna als centres.
- El seguiment dels contractes programa i dels plans estratègics dels centres.
- L'avaluació de l'activitat docent del professorat.
- L'adaptació de les titulacions (graus, màsters i doctorats) als nous marcs legals per avaluar-los, fer-ne el seguiment i acreditar-los.
- La potenciació dels sistemes de gestió de la qualitat dels serveis i les unitats de la Universitat.
- Els disseny dels processos de les diferents unitats i els diversos serveis.
- L'avaluació de la política internacional de la Universitat i també la de l'Agència de Postgrau.

D'altra banda, conscients de la importància de la seguretat i el medi ambient, s'inicia el procés per dotar l'OSSMA d'un sistema de garantia de qualitat reconegut a escala internacional.

Es continuarà la tasca desenvolupada des de la Unitat de Qualitat dels Serveis Científicotècnics pel que fa a la implantació i el manteniment de sistemes de gestió de la qualitat en grups de recerca, a més del suport que tindran tots els investigadors de la UB i el Grup UB quant a la gestió de la qualitat. S'iniciarà també el procés de disseny d'un codi de bones pràctiques en l'àmbit de la recerca. L'acabament de l'elaboració del Llibre Blanc de la recerca de la Universitat i l'avaluació del Pla estratègic de la recerca 2005-2008 també formen part dels objectius de l'Agència.

Totes les accions que es duen a terme des de l'Agència estan encaminades a dotar-nos de sistemes de garantia de qualitat interna en tots els àmbits abans esmentats. Això farà necessari, en algun moment, que es duguin a terme processos d'avaluació externa per garantir, amb les avaluacions corresponents, els objectius marcats per la mateixa institució. És, precisament, la conjunció ordenada de les actuacions internes i externes d'universitats i agències, com assenyalen les mateixes directrius de l'ENQA, les que ens permetran de construir un sistema de garantia interna de qualitat a la nostra Universitat. Per tot això, serà cabdal el seguiment dels punts estratègics que ens marcarà l'informe extern de l'EUA.

Amb la voluntat que aquesta ullada ràpida a l'activitat duta a terme pugui fer entendre la complexitat d'una institució de la mida i la diversitat de la Universitat de Barcelona i, malgrat els possibles oblitats o les accions encara no cobertes, es pugui apreciar la feina feta, demano al membres del Claustre que doneu suport a l'equip de govern per continuar el camí que hem emprats.

Barcelona, 11 de desembre de 2007